

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1,-, lanskoletne 2,-; mesečna naročnina Din 20,-, za tujino 30,-. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 213

Ljubljana, torek, dne 15. septembra 1931

Leto II.



K zaključku tekem za Schneiderjev pokal
Slika nam kaže poročnika Orlebarja, voditelja angleškega moštva, ki je končno osvojilo pokal, Francija in Italija se teh tekem nista udeležili.

Spremembe mej srezov in občin

Beograd, 14. septembra. AA. Na podlagi člena 4 in 16 zakona o razdelitvi kraljevine Jugoslavije na upravna področja je predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev predpisal uredbo o izpremembi področja srezov in občin zaradi izpremenjenih banovinskih meja.

Glede Dravske banovine se odredijo sledeče spremembe:

Del občine Strigova, ki pripada srezu Čakovac v savski banovini in se nahaja na levem bregu reke Mure, pride v sestav občine Dolnja Bistrica sreza Dolnja Lendava v dravski banovini.

Del občine Strigova, ki se nahaja na desnem bregu Mure, pride kot samostojna občina Strigova s sedežem v Strigovi v sestav sreza Ljutomer v dravski banovini.

Vasi Dubrava in Dubravski breg, ki sta pripadali občini Križevljane-Cestica sreza varaždinskega v savski banovini, prideta v sestav občine Zavrč sreza Ptuj v dravski banovini.

Vasi Pretika sreza Badličan in Prkošnjak, ki se nahajata v občini Gornji Mihaljevac sreza Čakovskega v savski banovini, prideta v sestav občine središče sreza ptujskega v dravski banovini.

Majhna nezgoda italijanskega kralja

Benetke, 14. septembra. AA. Ko se je večer italijanski kralj v spremstvu beneškega župana in prefekta vozil z motornim čolnom po glavnem kanalu, je čoln zaradi visokega morja zadela ob obok pri mostu. Steklena okna motornega čolna so se pri tem razbila. Beneški župan je bil lažje ranjen. Italijanski kralj je ostal nepoškodovan in je po kratkem postanku nadaljeval pot v Doževu palačo.

Popoldne je kralj otvoril mednarodni kongres za plovbo.

Mešano jugosl.-madjarsko razsodišče

Beograd, 14. septembra. I. Zunanji minister je izvršil danes obznanje sodnega postopanja mešanega izbranega razsodišča, postavljenega po členu 239. trianonskega dogovora med kraljevino Jugoslavijo in Madjarsko, kakor tudi postopka glede agrarnih zadev mešanega razsodišča obeh držav. Postopek stopa jutri v veljavo.

Začasen čsl.-madjarski sporazum

Beograd, 14. septembra. k. Češkoslovaška in madjarska vlada sta se dogovorili, da skleneta še pred novim trgovskim dogovorom provizoričen sporazum, po katerem sme češkoslovaška uvoziti na Madjarsko 20.000 vagonov lesa, a Madjarska na Češkoslovaško 20.000 debelih svinj po primernih cenah. Sporazum stopi v veljavo 17. t. m. in velja do konca leta.

Tristo žrtev orkana

London, 14. septembra. AA. Po uradnem poročilu kolonijalnega urada je bilo pri zadnji katastrofi v mestu Belize v Britskem Hondurasu ubitih nad 300 oseb. Kralj in kolonijalni tajnik sta poslala prebivalstvu sožalno brzojavko.

Strahovito neurje nad Veliko Kikindo

Beograd, 14. septembra. I. Večera je nad Veliko Kikindo in okolico divjal strahovito vihar s točo, ki je na nekaterih krajih padla 30 cm visoko. Škoda je zelo velika in jo cenijo na nekoliko milijonov dinarjev. V neurju sta našla mrtva ena ženska in en otrok.

Ponesrečen heimwehrovski puč v Avstriji

Pod vodstvom dr. Pfriemerja so začele heimwehrovske organizacije na Gornjem Štajerskem revolucionaren pokret proti dunajski vladi — Zvezna vojska in orožništvo sta gibanje že v nedeljo zatrla — Beg dr. Pfriemerja — Aretacija kneza Starhemberga in drugih heimwehrovskih voditeljev — Zopet red in mir v deželi

Dunaj, 14. septembra. r. V noči od sobote na nedeljo so organizacije Heimwehra na Gornjem Štajerskem napravile poskus prevrata proti sedanjemu avstrijski vladi. Heimwehrovci so vodili njihov štajerski prvak dr. Pfriemer, ki je v Heimwehru predstavnik radikalnih elementov. Heimwehrovske čete so imele v začetku uspeh ter so zasedle železniške postaje v Mürrzuschlugu, Knittelfeldu, v Brucku ob Muri, Judenburgu, Fönsdorfu. Bili so zasedeni tudi razni drugi kraji, kjer so se puntarji polistili tudi državnih uradov.

Cilj poskusa je bil, da se strmolavi sedanja avstrijska vlada najprej na deželi ter se potem krene po zgledu svoječasne fašistovskega pohoda na Rim proti Dunaju, da se tam vzpostavi heimwehrovska diktatura.

Cim je dunajska vlada zvedela o vstaškem poskusu štajerskih Heimwehrovcev, je poslala na Štajersko oddelke orožništva in vojaštva, ki so punt že v nedeljo popolnoma zatrli.

Ostavka dr. Pfriemerja

Graz, 14. septembra. AA. Korbiro poroča: Snoči je voditelj zvezne organizacije Heimwehra dr. Pfriemer izdal povelje, naj se vsi oddelki Heimwehra vrnejo domov. Obenem je podal ostavko na svoje mesto v Heimwehru. Prav tako je inž. Rauter podal ostavko na mesto pokrajinskega voditelja v Heimwehru.

Graz, 14. septembra. AA. Korbiro poroča: Snoči je bil izdan proglas organizacije Heimwehra na Gornjem Štajerskem, naj se vsi člani vrnejo domov. Skupine Heimwehrovcev, zbrane v okolici Gradca, se vračajo domov v zapadne dele Štajerske.

Ukrepi vlade proti uradnikom Heimwehrovcev

Dunaj, 14. septembra. AA. Vlada je izdala nalog vsem ministrstvom in pokrajinskim glavarjem, naj začasno odpuste iz službe vse uradnike, ki so se na kakršenkoli način udeležili večerajšnjega poskusa za prevrat. Proti vsem prizadetim uradnikom se bo uvedla kazenska, sodna in disciplinska preiskava.

Dunaj, 14. septembra. AA. Korbiro poroča: Snoči se je v državo vrnil red in mir. Heimwehr se razhaja in člani se vračajo domov. Orožniške pomožne čete se polagoma vračajo v vojašnice.

Odločen nastop zvezne armade

Dunaj, 14. septembra. AA. Korbiro poroča: Poskus prevrata v Mürrzuschlugu, Leobnu in Brucku na Muri je udušen. Člani Heimwehra, ki so bili v teh krajih zavzeli nekatera poslopja, so jih zdaj zapustili in se razhajajo. Oddelki vojske vzdržujejo red in mir. Blizu Klosterneuburga sta pionirski bataljon iz Kloster-

neuburga in oddelke dunajske policije srečala okoli 260 članov dunajskega Heimwehra in jih razorožila. Heimwehrovci so bili v civilnih oblekah, toda mnogi izmed njih so bili oboroženi.

V Gornji Avstriji vlada popoln mir. V Amstettenu so se zbrale skupine članov Heimwehra. O tem so bili takoj obveščeni oddelki vojske, ki so te skupine obkolili in tako onemogočili vsak njihov pokret.

V Gradcu je bilo ukrenjeno vse potrebno, da se takoj uduši vsak pokret Heimwehrovcev. V vseh krajih Štajerske vladata popoln red in mir.

Sodeč po vsem tem, ni pričakovati, da bi prišlo do ponovnih neredov, ker so vojska, policija in orožništvo povsod v pripravljenosti in skrbne za red.

Razširile so se vesti iz Innsbrucka, da se je nekaj sto kmetov spopadlo na Štajerskem z armado in da je več kmetov ubitih. Dalje se poroča, da se je vojska združila z orožništvom in socialističnim Heimatschutzom. Uradno se ugotavlja, da so vse te vesti neresnične.

Takoj, ko so se razširile vesti o dogodkih, so bili vojaški oddelki pripravljeni za vse eventualnosti. Ko so prišli vojaški bataljoni iz Linza v Judenburg, je bil takoj vzpostavljen red.

Graz, 14. septembra. AA. Vse čete Heimwehrovcev, ki so se udeležile prevrata na Štajerskem, so se razšle in vrnille domov, ko jih je k temu pozval njihov voditelj dr. Pfriemer. Državni tožilec je izdal naredbu, da je treba dr. Pfriemerja, inž. Rauterja in vse voditelje Heimwehra takoj aretirati. Knez Starhemberg in inž. Rauter sta že aretirana. Dr. Pfriemerja oblasti niso mogle dobiti, ker je pobegnil. Na vsem Štajerskem vladata mir in red. Smatra se, da je bil poskus prevrata že isti dan likvidiran.

Dunaj, 14. septembra. AA. Vlada je izdala nalog vsem ministrstvom in pokrajinskim glavarjem, naj začasno odpuste iz službe vse uradnike, ki so se na kakršenkoli način udeležili večerajšnjega poskusa za prevrat. Proti vsem prizadetim uradnikom se bo uvedla kazenska, sodna in disciplinska preiskava.

Izjava kneza Starhemberga

Lin, 14. septembra. n. »Montag« je objavil telefonski razgovor s knezom Starhembergom, ki je dal njegovemu poročevalcu ostro izjavo proti dr. Pfriemerju. O Pfriemerju je dejal, da je napravil zločin, za katerega Heimwehr ne more dajati odgovora. Izjavil je, da je dal Heimwehrovcem v Gornji Avstriji ukaz, naj ne podvzamejo ničesar proti oblasti in naj se še celo na razpolago.

Delavci v Böhlerjevih tovarnah pa so pričeli stavkati, ker sta dva inženjerja so-

delovala s Heimwehrovci. Delavstvo zahteva, naj vodstvo tvornice oba inženjerja takoj odpusti. Vse kaže, da bo moralo vodstvo popustiti in izpolniti to zahtevo delavcev.

Vprašanje razpustitve Heimwehra

Dunaj, 14. septembra. d. Vprašanje o razpustitvi Heimwehra je postalo vsled večerajšnjih dogodkov zelo aktualno. Glede tozadevnih ukrepov se je vršila večeraj seja ministrskega sveta. Za enkrat je bila izdana odredba o razorožitvi te organizacije.

Položaj na dunajski borzi

Dunaj, 14. septembra. d. Dunajska borza ni na heimwehrovski puč reagirala, ker je bil nameravani državni udar že v kali zaduščen ter sta dr. Buresch in dr. Redlich že večeraj popoldne na konferenci industrialcev, trgovcev in bančnikov podala izjavo, da gospodarsko življenje Avstrije po večerajšnjih dogodkih ni niti najmanj prizadeto in da tudi v bodoče ne preti nikaka nevarnost.

Aretacija heimwehrovskih voditeljev

Dunaj, 14. septembra. d. Knez Starhemberg je bil aretiran v gradu Hochscharten v G. Avstriji. Obenem z njim je bil tudi aretiran lastnik tega gradu Coreth. Oba so odpeljali v zapore mesta Linza. Razen imenovanih sta bila aretirana dva heimwehrovska generala, in sicer Endlich in Puchmayer ter nekaj drugih kolovodij. V Gradcu je bil aretiran dr. Pfriemerjev pomočnik ing. Rauter, v Leobnu pa oskrbnik veleposessva bivšega zveznega predsednika dr. Hainischa neki Prikop. V Brucku na Muri so bili oddani v zapore železniški ravnatelj inž. Kosmatsch in še nekaj njegovih pomagačev. Vsi aretiranci so bili takoj zaslani in pridejo pred sodišče, ki predvideva glasom avstrijskega zakona za ta zločin deset do dvajset let ječe.

Protesten štrajk v Judenburgu

Dunaj, 14. septembra. d. Danes vlada po vsej Gornji Štajerski z malimi izjemami popoln mir in red. Le v Unter-Kapfenbergu in v Fohnsdorfu so bile male praske med socialnimi demokrati in Heimwehrovci. Mir pa je bil kmalu vzpostavljen, tako da je bila v kratkem vojaška priprava večinoma zopet odpolnkana. V Kapfenbergu, kjer je bil večeraj neki Schutzbundler ubit od Heimwehrovcev, je danes podlegla druga žrtev svojim ranam. To je neki Heimwehrovec, ki je bil pri večerajšnjem spopadu ranjen. V Judenburgu je danes par sto delavcev ustavilo delo, ker niso hoteli delati skupaj s heimwehrovci, ki so se pri večerajšnjem prevratu aktivno udeleževali. Pričakuje pa se, da bo ta štrajk kmalu končan.

Atentat na orient-ekspres na Madjarskem

Silen dojem po vsej deželi — Atentat je delo komunističnih teroristov — Pet in dvajset mrtvih in šestnajst težko ranjenih — Brezuspješnost dosedanje preiskave

Budimpešta, 14. septembra. n. Vsa madjarska javnost je še vedno pod vtisom atentata, ki so ga izvršili komunisti na brzovlak pri Biji Torbagyju. Prve vesti o tej strašni nesreči so bile netočne. V nedeljo zjutraj je prihitelo na mesto nesreče okrog 100 novinarjev z Dunaja, Budimpešte in raznih podeželskih mest. Zasedli so vse pošte v okolici, da bi čimprej javili podrobnosti o strašni nesreči svojim uredništvom. (Opis atentata najde čitatelj na 8. strani. Op. ur.)

Preiskavo vodita osebno šef budimpeštanske policije in njegov namestnik. Do sedaj so aretirali 10 oseb, ki so vsi znani komunisti in o katerih menijo, da bi vsaj morali vedeti, da se je atentat pripravljaj. V Szegedinu so aretirali nekega študenta pod sličnim sumom, v Biji Tobagyju pa dve osebi, ki sta bili osumljeni, da sta bili v zvezi z atentatom.

Pri policiji v Budimpešti se je javil ne-

ki trafikant, ki je povedal, da je 12 ur pred atentatom prišla k njemu neka delavka in zahtevala liste, ki pišejo o eksploziji. Trafikant ji je dejal, da takšnih listov nima. Tedaj je delavka odgovorila: »To je čudno, da še vedno ne pišejo o tako strašni katastrofi.« Na policiji so sprejeli zelo skeptično to prijavo, vendar pa so uvedli preiskavo, ker je trafikant točno popisal tisto delavko. Policija je vodila še ves dan in obe noči strogo preiskavo, a brez vsakega uspeha. Vsi oni, ki so bili aretirani, odločno oporekajo obtožbam, da bi bili v kakršnikoli zvezi z atentatom in njegovimi povzročitelji, o katerih pravijo, da jih sploh ne poznajo. Policija je stopila v stik tudi z berlinsko in bucareštansko policijsko direkcijo, ker vsi znaki kažejo, da so poslednje atentate na vlake v Romuniji in Nemčiji organizirali in izvršili isti ljudje.

Budimpešta, 14. septembra. AA. Korbiro poroča, da je policija dognala, da je

atentat na železniški viadukt pri Torbagyju delo boljševikov. Vse kaže, da je pri atentatu prizadetih več oseb, ki so morale zaboje z ekrazitom, težke več kilogramov, prenesti na kraj atentata.

Budimpešta, 14. septembra. r. Atentat na orient-ekspres je povzročil 25 človeških žrtev. Od teh je bilo 19 ljudi na mestu mrtvih, v bolnici pa je umrlo 6 težko ranjenih. Identitete osmih oseb še niso mogli dognati, najbrže zato, ker so tuji. Več oseb je izginilo. Izpod ruševin so izkopali že vse ponesrečence. Jutri bo mesto katastrofe že povsem očiščeno od ruševin. — Težko ranjenih je 16 potnikov.

Sožalje našega poslanika

Budimpešta, 14. septembra. AA. Korbiro poroča: Upravnik poslov jugoslovanskega poslanstva je izrekel ministru za zunanje zadeve sožalje zaradi težke katastrofe v Biji Torbagyju. Zunanji minister je vzel to izjavo za zahvalo na znanje.

Značaj in duh novega volivnega zakona

Pod tem naslovom pišejo zagrebačke nedeljske »Novosti«:

.... Kar pada pri novem volivnem zakonu najprej v oči, je to, da se vrši glasovanje javno, da je vpeljan sistem državne liste in da se volijo kandidati po okrajih. To pomeni, da mora nosilec liste postaviti kandidature v vseh srezih države, torej v vsej državi brez izjeme. Drugače ne more kandidirati. Prav tako ne more kandidirati poslanec, za katerega ne da podpis, t. j. pritrditve, 200 volivcev iz dotičnega sreza. Sumnivi, malodušneži in iz katerekoli razloga sili in jedinstvu naše države in našega naroda nenaklonjeni elementi bodo našli ugovore proti temu zakonu. Toda eno je gotovo: Danes, v dobi nastanka in konsolidacije naše države, ne more biti ne enemu dobremu patriotu nič važnejše, nobena oblika in noben pomislek pred ogromnim interesom naš vseh, naše države in vsega naroda, in to je brezpogojno edinstvo države, edinstvo naroda. Nobena volja in nobena akcija posameznikov in skupin ne smeta iz tega napraviti vprašanje. Zato je treba z vsemi sredstvi zaščititi Jugoslavijo in jugoslovanstvo.

V novem volivnem zakonu so dosledno izpeljana ista načela, ki so sprejeta kot osnovna načela naše nove ustave. Misel narodnega edinstva in popolne enakopravnosti pri sodelovanju in v političnih pravicah prihaja v volivnem zakonu do jasnega izraza. Čeprav je sprejeto načelo okrajne kandidature, da vsak okraj voli poslanca, je vendar ta sistem kombiniran s sistemom državnih list. Državna lista, za katero se zahteva 60 upravičenih volivcev kot predlagateljev iz vsakega okraja in na katero mora biti vezan s pristankom nosilca državne liste po en kandidata iz vsakega sreza, ta lista pomeni lizenčenje predstavitev, interesov in potreb vseh krajev naše zemlje v eno politično celoto; pomeni dolžnost poslanca, da v političnem življenju zavrže vse separatistične, partikularistične in krajevne težnje in da da našemu političnemu življenju obeležje in duh, ki izvira iz besed Nj. Vel. kralja — narodno edinstvo je najvišji zakon za Njega in za vsakogar. Stranke z ozkosrčnimi programi ali za verskimi, plemenski in pokrajinskimi, ki tudi dosedanje stranke, v katerih se je diferenciacija vršila po osebah in brez načel, te stranke se v novem političnem življenju ne morejo uveljaviti, ker jim manjka bistven pogoj, da s silo splošne narodne ideologije prodre v vsak kraj naše domovine. Novi volivni zakon je položil temelje novi politiki našega bodočega narodnega razvoja ter bo sedaj prenehala delitev na radičevce, pašičevce, epahovce, korošičevce, džemijetovce in Nemce, temveč se bodo mogli politični ljudje združevati le po kriteriju stvarnosti in objektivnega naziranja na aktualne probleme. Novi volivni zakon ne dopušča brezciljne in škodljive cepitve narodnih sil po strankah, ki so bile doslikrat plod osebnih kapric in zablod, temveč sili vsakogar, da se orientira v smislu širokih skupnosti splošno narodnih interesov in potreb.

Ze izvoljeni poslanci morejo izgubiti mandat, če se oddele od skupine, kateri pripada nosilec liste, na katerega so vezani. To ne pomeni samo to, da bo režimska skupina ohranila svojo kompaktnost, temveč tudi skupine opozicije, če se bodo zvezale v blok, a samo tako pa se morejo politično uveljaviti. Ta njih blok ne more biti plod trenutne politične kupčije in špekulacije, temveč mora biti trajna, programatična in idejna zveza. Naj bi bil postanek takšnega bloka še tako neprijeten za režim, bi vendar pomenil takšen blok izravnanje skrajnežev z umirjenimi elementi v evolucijo in napredek v smeri ozdravljenja naših političnih razmer. Vsi, ki bi se zvezali v takšen blok, morajo ostati za ves čas skupščinskega zasedanja obenem skupno z nosilcem liste na enem programu ter skupno delovati v skupščini in narodu, ker sicer izgube mandat, če se izneverijo nosilcu liste.

Druga vodilna misel novega volivnega zakona, katero je treba poudariti, je utis enakosti in enakopravnosti vseh državljanov pri uživanju političnih pravic. Vsi okraj, ki tudi banovinska mesta z nad 50.000 prebivalci, so zavarovana, da morejo dobiti mandat, manjši in večji brez razlike, oni v najsprednejših kot v bolj zaostalih banovinah, v gosti ko v redko naseljenih. Ni pri volitvah nobenih privilegiranih krajev ali mest. Privilegije bo imel samo kraj, ki bo vestno vršil svojo državljansko dolžnost, ki bo pokazal čim večjo udeležbo pri volitvah. Ta okvir pravičnosti je izpeljan dosledno tudi pri razdelitvi mandatov. Posamezen srez dobja mandat po številu glasov, ki jih dobe vsi kandidati tega sreza, ki so vezani na nosilca državne liste, ki je dobila večino. Da ne bo težke krivice, se večjeje v vrsto teh najmočnejših srezov samo kraji enega sreza, dočim drugi kraji izostanejo in ne dobe poslance, bodisi vsled gotove večje mere zablod, ki vladajo še v teh krajih, vsled česar se razdele mandati najprej po banovinah z ozirom na njih številčno moč, a v okviru banovine se določi kontingent mandatov, ki pripadajo posameznim banovinam. Tako se poravnava očitna krivica, ki bi mogla nastati vsled ustanovitve državne liste, da bi namreč nekateri kraji dobili večje število poslancev, drugi pa bi ostali brez njih.

Pri razdelitvi tretje tretjine mandatov je zasedla guranja zaščita manjšine. Vsaka stranka, ki pokaže le majhne uspehe pri volitvah, dobi svoje poslance, ki se jih določi po D'Hontovem sistemu.

To so osnovna načela novega volivnega zakona, ki jih je treba naglasiti že prvi dan.

Volitev novih članov sveta DN

Mehika dobi eno mesto — Slab vtis zadnjih dogodkov v Avstriji — Francosko-ameriška pogajanja o razorožitvi

Zeneva, 14. septembra. n. Danes popoldne se vrše dopolnilne volitve za Svet Društva narodov. Izpraznjena so namreč tri mesta, katere so do sedaj zavzemale Španija, Perzija in Venezuela. Dočim Španija najbrže dobi zopet svojega zastopnika, stopi na mesto Perzije Kitajska, na mesto Venezuele pa Panama ali morebiti Meksika, ki je že sprejeta v Društvo narodov in ki bo službeno postavila svojega kandidata za Svet DN.

Zeneva, 14. septembra n. Kakor se govori, pride jutri semkaj avstrijski kancelar dr. Buresch v zadevi finančne sanacije Avstrije. Vesti o poskušanem državnem udaru v Avstriji so v tukajšnjih političnih krogih napravile silno neugoden utis in sedaj zelo otežujejo mednarodni politični položaj.

Znaten napredek rusko-poljskih pogajanj

Poljska predložila Moskvi nov načrt pogodbe o nenapadanju, ki je bil povoljno sprejet

Berlin, 14. septembra. AA. Kakor piše list »Die Welt am Montag«, se vodijo med Poljsko in sovjetsko Rusijo pogajanja za sklenitev pakta o nenapadanju. Po pisanju tega lista je zastopnik Poljske v Moskvi predložil sovjetski vladi nov načrt pakta o nenapadanju, v katerem ne omenja Romunije in baltiskih držav. Poljska je razen

Avstrije, posebno glede na zaproseno finančno pomoč.

Zeneva, 14. septembra. n. Na današnjem dnevnem redu skupščine DN so bila važna politična vprašanja, v katerih igra Francija glavno vlogo. Veliko zanimanje so vzbudili tuji francosko-ameriški dogovori, ki trajajo že nekoliko mesecev, a so šele sedaj prišli v javnost. Gre namreč za dopolnitev pakta, po katerem se obe državi zavežeta, da ne bosta podpirali kršiteljev mednarodnih pogodb in obstoječega stanja. Ta zveza bi se imela razširiti tudi v skupen nastop za slučaj in potrebo aktivnega sodelovanja proti napadalcem. S tem bi bil storjen velik korak naprej v pogledu sigurnosti in bi bil že pripravljen teren za razorožitveno konferenco.

Konec tekem za Schneiderjev pokal

Angleži so postavili nove histrostne rekorde ter končno osvojili pokal

London, 14. septembra. AA. Letalski poročnik Stainforth je postavil včeraj nov svetovni histrostni rekord. Ker je bila tekma zaradi slabega vremena odložena, je letel sam nad Solentom z vodnim letalom »Vickers Supermarine Rollsroyce«, ki je bilo določeno za mednarodno letalsko tekmo in izboljšal na 3 km dolgi progi letošnji svetovni letalski rekord letalskega poveljnika Orlebarja. Stainforth je dosegel hitrost 386,6 milj ali 621,3 km na uro. Prejšnji svetovni histrostni rekord je znašal 357,7 milj na uro. Stainforthov histrostni rekord mora še potrditi letalska mednarodna zveza.

London, 14. septembra. AA. Anglija je

včeraj v tretjič zaporedoma zmagala v tekmi za Schneiderjev pokal. Tako obdrži pokal za vedno. Od leta 1913 se je vršila tekma za Schneiderjev pokal 11 krat. Na včerajšnji tekmi je letel z letalom tipa »Vickers Supermarine Rollsroyce S. 6. B.« letalski poročnik Boothmann.

Izboljšal je prejšnji svetovni histrostni rekord za približno 12 milj na uro. Po nekaterih poskusnih poletih je Boothmann startal ob 1-10 popoldne. Preletel je progo 7 krat v 38 minutah in 22 sekundah s povprečno histrostjo 340,8 milj na uro. Pri zadnji tekmi za Schneiderjev pokal je dosegel letalski poveljnik Waghorn histrost 328,63 milj na uro.

Jugoslavija na vzorčnem velesajmu v Solunu

Po svečani otvoritvi velesajma so grški ministri in drugi odličniki obiskali naš paviljon

Solun, 14. septembra. AA. Danes je bil v Solunu slavnostno odprt šest mednarodni vzorčni velesajem. Svečani otvoritvi so prisostvovali generalni guverner grške Makedonije Gonatas, pravosodni minister Dingas, minister za socialno politiko Jassonides, letalski minister Zanas, člani konzularnega zbora, civilni in vojaški dostojanstveniki, mnogoštevilni povabljeni itd. Na tem velesajmu so zastopane Jugoslavija, Češkoslovaška, Švica, sovjetska Rusija in otok Ciper.

Po otvoritvi so si ministri in zastopniki oblasti ter grškega gospodarstva ogledali tuje paviljone ter začeli pri jugoslovanskem.

Ob vhodu v naš paviljon so jih pozdravili dr. Protić, generalni konzul kraljevine Jugoslavije v Solunu, odposlanec trgovinskega ministrstva Gargašević, uprava jugoslovanske trgovinske in industrijske zbornice s predsednikom Dingovecem in tajnikom dr. Mihajlovićem na čelu, dalje osebe jugoslovanske svobodne zone z upravnikom inž. Nešovićem in dr. Vrbeem, veterinarskim delegatom in tajnikom Mitrovićem ter člani jugoslovanske kolonije.

Mednarodni šahovski turnir na Bledu

XVI. kolo.

Senzacija dneva sta bili zmagi Stoltza nad Spielmannom in Kostić nad Tartakowerjem.

Astaloš je zopet dosegel proti Aljehinu remis.

Maroczy in Vidmar sta partijto v 25 potezi končala remis.

Cole se je branil proti Kashdanu s Cigorinovo obrambo, a brezuspešno in se je moral udati.

Bogoljubov in Niemcević svoji partijti nista doigrala. Bogoljubov se je nekoliko zakasnil, a je potem zelo dobro igral. Nato je pa popustil in ob prekinjenju je Niemcević bil nekoliko močnejši.

Flor in Pirc sta remizirala.

Razen tega sta bile ta dan končani obe prekinjeni partijti. Kashdan in Astaloš sta se zednila remis, Kashdan pa se je brez boja podal Tartakowerju.

XVII. kolo.

Bled, 14. septembra. V danes odigranem 17. kolu turnirja so se dosegli ti-le rezultati:

Vidmar in Aljehin sta po 20. potezi remizirala.

Colle-ja je Maroczy v 27. potezi matiral.

Dr. Astaloš in Kostić sta po 42. potezi zaključila partijto z remisom.

Tartakoverja je Stolz v 58. potezi gladko premagal.

Tudi Niemcević je v 53. potezi izgubil proti Kashdanu.

Partiji Flohr — Spielmann in Pirc — Bogoljubov pa sta bili prekinjeni.

V svoji še ne doigrani igri pa se je Pirc udal Spielmannu po 51. potezi.

Stanje po 17. kolu je tole:

Aljehin 13 in pol (1), Kashdan 10 (1), Spielmann 8 in pol (1), Bogoljubov 8 (3), Vidmar 8 (2), Niemcević 8 (1), Kostić, Maroczy, Stolz 8.

Flohr 7 in pol (1), Astaloš 7 in pol, Colle 6 in pol, Tartakover 6 (1), Pirc 5 in pol (1).

Jutri se odigrajo samo prekinjene partijte, in sicer Bogoljubov—Vidmar, Vidmar—Kashdan, Tartakover — Aljehin, Bogoljubov — Niemcević, Flohr—Spielmann, in Pirc—Bogoljubov.

10letnica avstrijskega Burgenlanda (Gradišča)

(Od našega rednega dunajskega dopisnika)

Dunaj, 12. sept.

Danes so praznovali po vsem Gradišču desetletnico pripadnosti k Avstriji. Deželni zbor je bil ob 11. dopoldne polnoštevilno zbran v novem glavnem deželnem mestu Zeleznico (Eisenstadt), ki so se ga udeležili tudi predsednik republike, kancelar, razni ministri in drugi dostojanstveniki. To slavnost je prenašal dunajski radio in sle mogli tudi v Sloveniji slišati govore, ki so bili za nas precej zanimivi. Prva dva govornika, predsednik deželnega zbora Thullner in deželni glavar Schreiner se nista spomnila, da imata v Gradišču poleg Nemcev tudi Hrvate in nekaj Madjarov, dasi imata celo v deželni upravi svetnika dr. Karalla, vodjo Hrvatov. Šele kancelar Buresch se je tako en passant zahvalil tudi voditeljem »der anderen Sprache, die durch ihr Verhalten bewiesen haben, dass sie die deutsche Kultur anerkennen« (drugače jezika, ki so dokazali s svojim vedenjem, da pripoznavajo nemško kulturo). — Predsednik Miklas pa se je toplo zahvalil tudi manjšinam za njihovo lojalno ravnanje. — Dr. Renner pa je govoril le o — nemškem Burgenlandu, nič priznanja kakih manjšin v Burgenlandu. — Dokler je prenašal slavnost radio, ni govoril nihče od narodnih manjšin.

Zato pa so prinesle današnje »Hrvatske Novine«, glasilo narodne hrvatske stranke, lep uvodnik, v katerem so pojasnile svoje lojalno stališče napram tej slavnosti in do Avstrije sploh.

Ko je mirovna pogodba določila sedanje meje med Avstrijo in Ogrsko ter za šopronjsko okrožje plebiscit, so bili Hrvati hudo udarjeni, kajti okrog dvajset lepih hrvatskih vasi je ostalo še pod Ogrsko. Hrvati so želeli, da so vsi ali tu ali tam. Ker je bila ogromna večina priključena Avstriji, so pač želeli, da bi tudi plebiscit odločil za Avstrijo. — Zgodilo se je drugače. Plebiscit je odločil za Ogrsko, kajti tudi premnogi Nemci in tudi Hrvati so glasovali za Ogrsko. Hrvati največ radi zgodovinskega dejstva, da so somateljski škojci z nemškimi duhovniki ponemčili dvajset lepih hrvatskih vasi, pomadjarila pa se ni niti ena.

Zdaj je hrvatsko šolstvo na Gradiščanskem dosti lepo napredovalo, imajo svoje učitelje, ki jih volijo sami, imajo tri lepe Citanke, imajo šolsko avtonomijo, le hrvatski nadzornik še ni imenovan. Imajo štiri hrvatske deželne poslance, dva narodna in dva socialistična, imajo celo v deželnem odboru svojega deželnega svetnika, ki skrbi za to, da se ne gode narodu krivice. — Zato pa so se Hrvati lojalno pridružili Nemcem ob proslavi te desetletnice. Ali oni se drže gesla »Ljubi svoje, drugim ne delaj krivice« in tako hočejo zanaprej skrbeti za napredek svojega hrvatskega ljudstva.

Vse župnije Gradišča so spadale pod škofijo v Sombotelju (Steinamanger) in Raab, vseh dekanatov je bilo šestnajst. Šele septembra 1922. je prevzel vse te dekanate dunajski kardinal dr. Piffl, ki mu je na pomoč dvorni župni vikar dr. Fran Hlavati, ki sme opravljati v Gradišču vse funkcije škofa. — Vendar Gradiščani izražajo ob vsaki priliki željo, da bi imeli tudi svojo škofijo. To pa toliko bolj, ker pod apostolsko administracijo spada tudi katoliško šolstvo. Kakor znano, je v Gradišču veljaven še stari ogrski konfesionalni zakon, dočim imajo vse ostale avstrijske dežele interkonfesionalni šolski zakon, ki je hrvatski šoli nevaren.

Za te šole se bje v Avstriji hud boj. Nacionalrat je še dvakrat sklenil z večino proti glasovanju kršč. socialistov, da naj avstrijski zakon obvelja tudi za Gradišče. Nekateri občine so tudi že izvedle ta sklep, ali na pritožbo apostolske administracije je upravno sodišče določilo, da se mora vrniti prejšnje stanje. — Izvršilo se je le toliko, da šole vodijo svetni nadučitelji, ne pa duhovniki. To je za hrvatsko šolo rešitev. Hrvatsko šolstvo se lepo razvija in čedalje več imajo dobri učitelji, ki so tudi drugače dobri narodni delavci.

Ze za madjarske vlade je grozila vsem manjšinskim šolam velika nevarnost, kajti grof Albert Apponyi je l. 1907. določil, da se morajo razum veronauka poučevati vsi predmeti — madjarski. Hrvati se so bili še precej tega ubranili, ali končno bi le podlegli, ako ne bi prišli pod Avstrijo. Madjarski šovinizem je takrat začel groziti vsem enako: valahom, kakor so zmerjali Romune, Slovakom (ta ni človek, tot nem ember) in »smrdčim Švabom«, kakor so zmerjali Nemce. Naj bi zdaj Nemci imeli pred očmi tiste čase, ki so grozili enako njim in poslej povsem pravično vladali Hrvatom...

Dovolitev inženerske prakse

Beograd, 14. septembra. I. Z dekretom ministra za javna dela je odobrena g. Črnjaču Josipu, inženjeru v Ljubljani, in g. Iffmannu Rudolfu, inž. v Mariboru, javna praksa, katero smeta vršiti na celnem ozemlju kraljevine.

Sprememba imen železniških postaj

Beograd, 14. septembra. AA. S sklepom generalne direkcije državnih železnic se izpremenjena imena postaj Bakar v Skrijevu, Bakar pristanišče v Bakar, postajališče Pridolje v Bredole, Veliki Bečkerek-Carina v Veliki Bečkerek-Dolja.

Dunajski sadni trg

Dunaj, 14. septembra. d. Danes je dospelo semkaj 20 vagonov bosanskih sliv, 7 vagonov jabolk; iz Češkoslovaške 8 vagonov hrušk, iz Madjarske 7 vagonov breskev in 15 vagonov grozdja, iz Bolgarije 3 vagone grozdja, iz Italije 7 vagonov breskev in 2 vagona grozdja. Cene se dvigajo.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 14. septembra. d. Jasno, mestoma jutranja megla, v splošnem mrzlo, v višjih legah jutranja slana. Pričakovati je toplejšega vremena.

Hude nesreče radi sobotnih nalivov po celi Dravski banovini

Ogromna škoda, ki so jo povzročile poplave — Smrtna žrtev

Velika škoda po poplavah v kamniški okolici

Kamnik, 14. septembra.

Deževje, ki je nastopilo v noči od petka na soboto in trajalo do sobote večera, je napravilo v Kamniški okolici veliko škodo. Bistrica je že v soboto zjutraj narasla 1-80 m nad normalo. Ogromna množina vode, ki je napolnila strugo, je z veliko brzino drla naprej. V Stranjah je Bistrica odnesla nad Tinačevo hišo velik kos obrežja. Pri velikem jezu za državno smodnišnico je Bistrica nagromadila cel kup lesa, ki ga je odnesla iz skladišča meščanske korporacije v Slahovici in zajela otok v kanalu. Čuvaj zatvornice Primož Prelesnik je delal celo noč in pripravil pot divjačji vodi, ki mu je grozila poplaviti hišo in gospodarska poslopja.

Občutno škodo je napravila Bistrica tudi gradbenemu podjetju inž. Dedek iz Ljubljane, ki gradi jezove na Bistrici. Voda mu je odnesla precejšnjo množino gradbenega lesa, katerega so v soboto zjutraj lovili pri zatvornicah »Titan«. Koliko pa je divjačji vodni element napravil škode pri napolnjenih jezovih, se sedaj še ne more ugotoviti.

V soboto popoldne se je vtila nova ploha. Bistrica, ki je do popoldneva upadla pol metra, je do večera narasla za en meter, tako da je voda pljuskala preko brvi pri tovarni »Vesna«. Po kratki borbi z deročo vodo se je brv vdala in Bistrica jo je odnesla s seboj. Pri Mehinjskem mestu se je do sobote večera nakopičila velika množina drevja in drevoja, katerega je Bistrica izruvala s koreninami vred. Ako bi ploha pred nočjo ponehala, bi bil most v veliki nevarnosti. Pri novotrkem jezu je Bistrica zopet odnesla velik kos zemlje pri vrtu g. dr. Benkaviča in izpodkopala vrtno uto. Veliko škodo pa je napravila voda tudi na travniku kamniških usmiljenk na Perovem. Ze lani je odnesla 2500 kvadratnih metrov zemlje, sedaj pa le nekoliko manj, poleg tega pa je odrvala s koreninami kakih 10 visokih jesenov in jih odnesla proti zatvornicam tovarne »Titan«. Poplavlila pa je še ostali del travnika in nanj nanesla velike množine gramoza, mestoma do pol metra na debelo. Škoda je občutna.

Navljica je pa povzročila veliko strahu upravitelju kopališča. Ker zatvornice niso bile popolnoma odprte, je že v soboto zjutraj prestopila strugo in poplavlila kopališče ter vdrla v klet, vendar škode ni napravila.

Težavno reševanje mosta v Radomljah

Na cesti Mengeš-Jarše-Radomlje je Kamniška Bistrica pri mostu v Radomljah napravila veliko škodo in le požiřtvovalnosti radomeljskih gasilcev in vsega prebivalstva se je zahvaliti, da voda ni odnesla mostu. Pred mostom se je namreč v strugi Bistrice nagromadila velika množina drevja. Struga je bila na ta način skoraj popolnoma zasuta in voda je udarila preko travnika proti hiši sedlarja Pernetu, ki leži 40 metrov oddaljeno od struge. Bistrica je odnesla ves travnik in izkopala drvarnico pri Pernetovi hiši ter jo odnesla. Ogrožala je že hišo in porušila polovico ceste ter grozila odnesti most. Vaščani so uvideli veliko nevarnost in so se požiřtvovalno vrgli na delo. Opolnoči je bila nevarnost tako velika, da so morali poklicati gasilce, ki so prihiteli pod vodstvom poveljnika g. Šraja. Posekati so morali nad 20 debelih smrek in z njimi zavarovati hišo in most, da ju voda ni odnesla.

Veliko škodo so napravili tudi hudourniki v okolici Kamnika. Nanosili so na travnike in polja cele kupe gramoza. Pri hudourniku v Novem trgu, ki prihaja iz Starega grada, so morali podreti most, prav tako tudi pri Vili Soss.

Plaz na cesti Stahovica—Gornji grad

Velika množina vode je zopet razmeščala hrib nad tovarno »Kaolin« v Crni, da se je začel polagoma vdirati. Ze lani se je na tem mestu dvakrat vdrl plaz in zasul cesto, da je bil za dalj časa nesposobna za promet. V noči od petka na soboto se je hrib pričel zopet po-

mikati v dolino in zjutraj je zasul cesto, da je za enkrat nesposobna za promet. Kljub temu, da je cestni odbor poslal precejšnje število delavcev, ki delajo nepretrgoma, bo cesta komaj koncem tega tedna prehodna.

Hude posledice povodnji v okolici Kranja

Kranj, 13. septembra.

Ze v petek popoldne je začelo po vsej Gorenjski deževati. Dež, ki je padal vso noč, je v soboto padal z vso močjo. Takega naliva ljudje že precej časa ne pomnijo. Silni nalivi in veter so napravili precej škode zlasti v oddaljenih krajih kranjske okolice.

Mayrjeva elektrarna, ki gradi velik avtomatično gibalni jež, je zopet močno prizadeta. Kokra je narasla nad tri metre in je odnesla leseno tramovje, betonskega dela zgradbe pa ni preveč poškodovano. Škoda najbrže ni tako občutna, kakor je bila to pri nalivu pred nekaj tedni.

Pač pa je prizadejalo silno deževje veliko nezgod v Kokriški dolini in v Jezerskem kotu. V Kokri pod in nad gostilno »pri Juriju«, sta se utrgala dva močna plazova, ki sta s kupom gručastega skalovja zaprla na dveh mestih cesto Jezer ko—Kranj. Do danes je bila cesta za promet zaprta. Edino Paarovo avtobusno podjetje je vzdrževalo promet s prestopanjem s tremi avtomobili. K sreči ni bilo na mestu, kjer sta zasula plazova cesto, nobenih človeških bivališč, sicer bi bilo vse porušeno.

Pa tudi Sava je močno narasla. Ko se je peljal danes z avtomobilom dr. Guckler, ravnatelj »Jugočeške«, na strelišče v Struževem, ki se nahaja tik ob Savi in kjer so se vršile velike strelske tečaje »Strelske družine«, bi ga kmalu zajelo valovje narasle reke. Avtomobil so s težavo spravili na breg.

Ko se je v soboto avtobusni podjetnik gosp. Paar vračal mimo Most pri Komendi proti Kranju, je cesto pokrivala tolika množina vode, da je avtomobil kar plaval in so ga s konji potegnili na suho.

Naraslo vodovje je zahtevalo tudi smrtno žrtev. Mlinar in posestnik Anton Osel iz vasi Gradu blizu Cerklj je pregledoval jež ob »Reki, Ljor ima mlin. Hotel je odpreti zatvornice. Narasli potok pa je leseni drog pri zatvornici ožlomil in potegnil uboega mlinarja za seboj v valovje. Voda je nesla njegovo truplo proti do Cerklj, kjer so ga spravili na suho. Pokojni mlinar je bil ožjen ter zapuščal ženo in več nepreskrbljenih otrok. Star je bil šele 45 let.

Kokra in Sava sta nosili s seboj najrazličnejše predmete in živali. Ljudje so opazovali v valovju deske, roke, dele svinjakov, pse, mačke in celo prašiča. Upajmo, da je bil to letos zadnji naliv, ki je napravil toliko nevarnosti in škode.

Huda povodenj v Šoštanj

Šoštanj 13. septembra.

Večkrat kmalu po polnoči je začelo nad Šaleško dolino deževati. Pohleven dež se je proti jutru ojačal v hude nalive, ki so v malih presledkih ves dan sipali ogromne množine vode, da so potoki mestoma že v dopoldanskih urah prestopili bregove in se nevarno razlili po poljih. Višek je dosegla voda okrog devete ure zvečer. Velunja se je pod Družmirjem razlila po polju in ob železniškem nasipu drvela proti mestu ter s tako silo polnila jarek pred kolo-dverom, da se je kmalu spremenil v blatno jezero. Z enako močjo je naraščala Paka in odnašala seboj tramovje, drevje, grmovje in poljske prdelke. Amaliji Žmave je raznesla že zvezano osterže in ga nesla proti mostu pred Cerovškom, kjer so gasilci z naporom vseh sil preprečili, da se ni zagostil in podrł most z glavno vodovodno cevjo vred. Okrog devete ure je stala razbesnela voda od Topolnika pri sod-niji preko železniškega tira do Marijinega kipa na trgu Kralja Petra. Ves ta del mesta je bil pod vodo. Prehod iz gornjega dela mesta v

vedno enako odgovarjala, da je pravkar odšla z doma. Vsak petek pa je sprejemala prijatelje v svoji sobi. Konstantin, ki jo je nestrpno pričakoval, je določil da se morajo te zabave zgodaj zaključiti, da bo lahko ob eni že v hotelu. Ta pogoj ji je predpisal s prav tako določnostjo, s kakršno je izražal vse svoje želje in katerim se Arijana ni upala upreti, vkljub svojemu odpornemu značaju. Toda v Rusiji se ne moreš zlepa otresti prijateljev, ki si jih povabil. Arijana je omenila »velikemu knezu« te težave. Odgovoril ji je, da ji prepušča izbiro sredstev in načina, da to doseže; tudi če pride ob eni domov, ne moreta zaspiti pred drugo, tretjo uro, on pa ne bo izpreminjal svojih navad zaradi nekaterih objestnih študentov. Ker pa je še vedno pri svojem vztrajala, je odločno pristavil, da bodo njegove duri ob tisti uri zaprte, če se torej zapozni, more doma spat. Arijana je molče poslušala in se pomišljala. Konstantin Mihael je imel včasih obnašanje, ki jo je presenečalo. Navidezno ji je puščal prostost, v vseh primerih je smela napraviti, kar se ji je zljubilo, v resnici pa je imel brezmejno oblast nad njo. To jo je strašno jezilo. Skušala se je tolažiti s tem, da je Konstantin bolj nanjo privezan, kakor pa hoče priznati, sicer ne bi zahteval, da se mora vrniti domov ob določen uri. Zakaj pa ji je istočasno dovoljeval, da more ostati do jutra v svojem stanovanju, če hoče? V mislih in besedah se je puntala, toda dejanski se je vselej uklonila, da jo je bilo sram svoje strahopetnosti. Vsak teden



Vaše perilo je majhno premoženje

Ohranite si to premoženje — perite z Luxom! Blaga pena Luxa pere tudi najobčutljivejšo tkanino lepo in temeljito in nikoli ne škoduje rokam.



PODALJŠUJE TRPEŽNOST VAŠEGA PERILA!

LUX
PERE TAKO UDOBNO!
V VROČI VODI
RAZTOPI TI
V MLAČNI PRATI
V MLAČNI IZPLAKNITI

Mlad vlomilec

Jesenice, 13. septembra.

V zadnjih dneh minulega tedna je vzbudila precejšno razburjenje aretacija komaj 20 let starega vlomilca Jožeta Kolmana iz Blejske Dobrave. Brezposelni dečko ima na vesti celo vrsto vlovov in tatvin. Kradel je vse, kar mu je prišlo pod roko, in ni bil v tem oziru prav nič izbiren. V gostilni Kraup na Slov. Javor-niku si je nabasal raznih jestvin, enako tudi na Koroški Beli v gostilni Zumer. Svojo tatinsko žilico je poskušal tudi na Potokih pri krojaču g. Zupančiču, kjer si je nabral več stvari. V domačem kraju na Blejski Dobravi je v gostilni Stari ukradel natakariji gđ. Perhajevi 500—Din. S perilom pa se je »preskrbel« pri g. Edvardu Fileju na Bledu. Poleg navedenih deliktov ima na vesti še nekaj manjših »zakvov«. Drznega vlomilca so izsledili javniški orož-niki in so ga izročili v sodne zapore kjer si bo lahko pošteno izprašal vest in delal za storjene grehe temeljito pokoro.

Kranj

Glavni oddelček finančne kontrole v Kranju se z 31. oktobrom 1931. izseli iz sedanjega lokala pred farno cerkvijo v hišo gđne Marije Rooseve, to je nasproti hotela Stara pošta ali Jelena. Bodoči poslovni prostori glavnega oddelka so na najprometnejši točki Kranja in v neposredni bližini državne pošte, pri kateri imajo polagati državne, banovinske in občinske trošarine ter druge davščine.

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklce.

Zgodaj sta zapustila hotel in se zopet sestala šele pri večerji, ki sta si jo dala po večini prinašati v sobo. Včasih si je Arijana zaželela, da bi šla v kakšno odlično moskovsko restavracijo. Tam pa ni hotela jesti v posebni sobi, kakor je želel Konstantin, ki ni hotel, da bi jo videli v njegovi družbi, kar bi utegnili škoditi njenemu dobremu imenu. V Moskvi je imela vendar znanca in sorodnike, bila je iz bogate in ugledne meščanske družine in ji je bilo šele osemnajst let. Zakaj ne bi doprinesla te male žrtve v prid svojemu družabnemu položaju? Toda Arijana je s samozavestno ravnodušnostjo prezirala vse govorce, ki bi utegnile nastati zaradi njene pustolovščine. Še nihče ni bil tako brezbrizen za mnenje drugih kakor ona; ne pusti si kratiti zabave, kjer jo najde, pa naj ljudje govorijo. Samo do nekaterih študentov in študentk, svojih prijateljev, je bila obzirna, zaradi njih je poostрила svojo previdnost.

Ker je bila dogovorjena s svojo najemodavko, ni dolgo časa nihče iz njenega kroga vedel o njenem dvojnem življenju, zlasti ker niso ti mladi ljudje nikoli zašli v take odlične restavracije zaradi pomanjkanja denarja. Če je kdotelefoniral, je gospodinja

je sklenila, da bo zadržala svoje obiskovalce in zamudila uro. Tako bo vsaj enkrat spala v svoji sobi. Toda vsak petek je že opolnoči postajala nervozna in neprestano je pogledovala na svojo naročno uro, ki ji jo je daroval »veliki knez«. Jedli so že ob devetih in okrog polnoči je po njenem hotenju zabava ponehovala, zaključila je igranje in si izmislila nešteto izgovorov, da bi odslovila goste.

In prihitela je h Konstantinu z zardelimi lici od mraza, oči pa so je ji bleščale izpod krznate kape. Z nemarnim zdržanjem in porednim obrazom, še polna veselih dvotipov in duhovitih domislic je vstopila. Z njo je stopila vesela mladost v sobo, v kateri je Konstantin leže na divanu sanjal, čital in kadil. Skupno sta pila čaj, ona mu je pripovedovala o preteklem večeru, in ko jo je poslušal, je strmel, kaj se vse dogajalo na teh petečnih sestankih! Arijanina soba se je izpremenila v prizorišče burnih ljubezenskih pustolovščin, vse moskovsko življenje se je tako rekoč tam strnilo. Medtem ko se je slatila, je v kratkih besedah opisala glavne osebe in podala o njih brezprimerne slike. In še v postelji je dopolnila svoje presenetljive zgodbe. Konstantin jo je poslušal z zanosom.

»Najbolj pametno bi bilo,« je pomislil, »da bi človek ostal v svoji sobi in poslal to dekletce v svet, od koder bi vsak večer prinesla domov najpestrejšše slike. Najnavadnejše reči zadobe vsebino in lepoto, če jih gledaš z očmi tega otroka.«

In pri nas?

V dunajskem listu »Neues Wiener Journal« piše izkušeni dunajski časnikar dr. Edmund Wenigroff o avstrijskih razmerah med drugim tudi tole:

»Nikjer v Evropi ni tako malo samostojnosti in podjetnosti kakor pri nas. Vsi drugi hočejo kvišku, hočejo obogatiti, hočejo priti do moči in veljave — mi Avstrijci pa hočemo biti predvsem »preskrbljeni«. (Kdo se tu ne spominja na globoko hrepenenje naših ljudi po »službi« in po pokojnini?) Mi vzgajamo svoje otroke zaradi preskrbi, mi jih ne pošiljamo v šolo, da pojejo dobro pripravljene in korajžne v svet, ampak zato, da najdemo miren in varen kotiček (»službo«) kolikor mogoče blizu doma. Tak je naš življenjski vzor. Vsek Avstrijec starega kova bi rad napravil iz vsakega mladega Avstrijca — uradnika! Naš življenjski vzor je preskrba in naš državni vzor je uradniška država. Zato pa nikakor ne moremo biti kos trdim zahtevam današnje povojne, raznih kriz prebogatelje. Mi nimamo prav nobenega poguma za nove življenjske oblike. In naša mladina je zato tako pobita in potrta, ker ni več dosti možnosti priti do »preskrbe«.

In pri nas? Ali je kaj drugače?

Napredek obrtništva

Gornja Radgona, 12. sept.

Banska uprava (urad za pospeševanje obrti v Ljubljani) je v juniju priredila prikrejvalni tečaj za čevljarje, ki ga je posejalo precejšnje število domačih mojstrov in je na splošno zadovoljstvo prav dobro izpadel. V petek, dne 11. t. m. pa se je otvoril damski in moški prikrejvalni tečaj za krojače in šivilje, katerega vodi gospod Knafelc Alojz, strokovni učitelj iz Ljubljane. Otvoritvi je prisostvoval tudi združni inšpektor iz Maribora g. Založnik. Tečaj bo predvidoma trajal 6 do 8 tednov. Vrš se v posebni sobi gostilne »Pri ledenici«, ker so v njej vsled pouka zasedeni vsi razredi. Obisk je prav zadovoljiv; poseja ga 13 mojstrov in vajencev krojačev in 19 šivilj. Da je bil tečaj res potreben, se vidi po tem, da ga obiskujejo ne samo mojstri iz Gornje Radgone, temveč tudi mojstri iz oddaljenih sosednjih far, kar iz Negove in Apač.

Radi stalno menjajoče se mode posebno pri šiviljah, deloma tudi pri krojačih, se je že zdavnaj pokazala potreba prirediti slične tečaje oblačilnih strok, kar ravno tu na meji se je čutila že občutna konkurenca inozemskih obrtnikov, ki silijo s svojimi izdelki preko meje in odjedajo zaslužek domačinom. Sedaj bo pa to tudi minilo, ker v tem tečaju se bodo mojstri kakor tudi pomočniki seznanili s prikrojevanjem po najnovejših modelih, kar bo v splošno zadovoljstvo tukajšnjih tržanov kakor tudi v gneten dobiček mojstrom oblačilne stroke.

Zasluga, da sta se priredila oba tečaja, pripada agilnemu odboru obrtne zadruge oblačilne stroke v Gornji Radgoni, ki je se ravno ob pravem času opazil pretežno nevarnost s strani nemških stanovskih tovarišev. Tudi ostali obrtniki bodo morali uvideti resničnost pregovora: »Kdor ne napreduje, nazaduje.«

Jz drugih banovin

Strašen orkan nad srednjo in severno Slavonijo

Ze v naši nedeljski številki smo poročali o hudih nalivih v naši banovini, ki so grozili s poplavamami posebno okoli Škofje Loke. Približno istočasno je razsajal strašen orkan nad Slavonijo, ki je napravil ogromno škodo. Strašen dež in veter sta prekinila vse telefonske vezi Osjeka z Beogradom in Zagrebom, v okolici Našice pa je popolnoma stolkel vse vinograde, tako da ni ostalo na trtahi niti grozdja, niti listov. Prav tako je uničil na polju vso koruzo. Ruval je iz zemlje stara drevesa, razkrival hiše in gospodarska poslopja in napravil takšno škodo, da se še dolgo ne bo mogla popraviti. Pri tem je zahteval orkan tudi dve smrtni žrtvi, dočim je mnogo prebivalcev hudo ranjenih. Poleg ogromno množine dežja je še padala toča, ki je uničila še to, čemer je prizanesel vihar. Posebno prizadeti so prebivalci Našice, Čepina in Erduta, kjer so ubogi kmetje ob ves pridelek.

Katastrofa na Tisi

V soboto je kakor tudi drugod, razsajala v Vojvodini strašna nevihta z ogromnimi nalivi. Iz pristanišča Stari Bečej je malo pred nevihto odplula proti Novemu Bečeju manjša stara ladja »Stari Bečej«, ki jo je kmalu nato zajel strašen vihar. Krmar Krstenošić se je trudil z nečloveško močjo, da bi ladjo obvaroval nesreče, toda velikanski valovi so preplavili ladjico in voda je udrila v prostore za stroje, kjer je pogasila ogenj pod kotli. Krmar je uvidel, da je nesreča neizogibna, če ne dosežejo hitro obale, zato je skušal prikrmariti ladjo do brega. Toda valovi so bili vedno hušji, tako da so morali spraviti potnike iz kabin na krov. Med tem pa je voda udrila v notranjost ladje. Spustili so z ladje rešilni čoln, toda potnikov je bilo preveč, zato so hoteli rešiti najprej ženske in otroke. Ko je čoln že odrinil od ladje, so nekateri potniki v smrtnem strahu skočili vanj. Pri tem pa se je čoln prevrnil in v valovih je našlo smrti približno 12 potnikov. Imena vseh ponesrečencev še niso ugotovljena. Komisija, ki je preiskala nesrečo, je ugotovila, da krmarja ne zadene nikakr krivda, nasprotno, da je s svojim junaštvom rešil smrti pet otrok, ladjo pa popolne pogube.

Aretacija odličnih trgovcev in bančnikov v Kumanovem

Danes prav gotovo niso zlati časi za trgovino in zato se nihče ne čudi, če izve, da je ršiel kak trgovec ali celo banka v konkurz.

Jz Dravske banovine

d Sprejemi pri banu. V torek 15. t. m. odpadejo sprejemi pri banu Dravske banovine g. dr. Marušiču Dragu.

d Gospod podban dr. Pirkmajer 15. t. m. ne bo sprejemal strank, ker bo odsoten.

d Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu objavlja dodatno k svojem razpisu šolskega leta, da znaša po odredbi kraljevske banske uprave v Ljubljani oskrbnina v šolskem letu 1931-32. za plačujoče učence mesečno 400 Din. Nekaj mest je brezplačnih oz. za polovico plačila in se bodo oddala pridnim sinovom manj premožnih in revnejših posestnikov in pa drugim ubožnim učencem.

d Ciril Metodove podružnice in narodni borci! Kupujte in razpečavajte žalni kolek z dne 20. septembra 1908! 2105

Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 765,7, termometer 7,2, relativna vlaga 90%, tiho, megla, dež (0,1 mm), v Mariboru je kazal barometer 766,9, termometer 8, relativna vlaga 96%, tiho, oblačnost 10, dež (0,6 mm). Vsa opazovanja ob 7. uri jutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 15,4, (6,4), v Mariboru 14,6 (8), Zagrebu 20,6, (1), Beogradu 19,1 (8,9), Sarajevu 22,8 (7), Skoplju 27,5 (7,8). V oklepajih označena je najnižja temperatura.

Ljubljana

Torek, 15. septembra 1931. Nikodem m. Pravoslavni, 2. septembra: Mamant.

Nočno službo imajo lekarne Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočev var v Sp. Šiški.

■ Sokolsko društvo Ljubljana III. za Bežigradem obvešča svoje članstvo, naraščaj in deca, da se je zopet pričela redna telovadba po naslednjem urniku: Člani: torek, petek od 20. do 21. ure. — Članice: ponedeljek, četrtek od 20. do 21. ure. — Moški naraščaj: torek, petek od pol 19. do pol 20. ure. — Ženski naraščaj: ponedeljek, četrtek od pol 19. do pol 20. ure. — Moška deca: torek, petek od pol 18. do pol 19. ure. — Ženska deca: ponedeljek, četrtek od pol 18. do pol 19. ure zvečer. Vpisovanje novih članov, naraščaja in dece obojega spola je vsak dan na letnem telovadišču v tajništvu od 7. ure dalje. Za vpis se je javiti bratu načelniku. Vse dosedanje telovadce pozivamo, da se točno udeležujejo telovadbe, starše bežigradskega okraja pa, da pošljejo svojo deca v sokolske vrste.

■ Društvo za zgradbo sokolskega doma v Sp. Šiški sklicuje izredni občni zbor na dan 20. septembra 1931 ob pol 9. uri v prostorih hotela Bellevue. Dnevni red: Zgradba sokolskega doma.

■ Razpis gledališkega abonmaja. Vse interese in prijatelje ljubljanskega Narodnega gle-

dališča opozarjamo, da se sprejema v veži dramskega gledališča gledališki abonma za novo sezono. Od danes naprej so interesentom vsi sedeži na razpolago, ker se za lanske abonente ničesar več ne rezervira. Z ozirom na bogat repertoar, ki je določen za letošnjo sezono tako v drami kakor tudi v operi in z ozirom na velike ugodnosti, ki jih nudi gledališki abonma glede cen vstopnicam, vabi uprava k podpisu. Obenem uprava sporoča, da razven uradniškega abonmaja ne bo dovoljevala nobeni skupini kakih posebnih ugodnosti, odnosno blokov za znižane cene vstopnicam. Kdor želi imeti ugodnosti pri cenah, naj podpiše abonma.

■ Foto-aparati in vse foto-potrebščine v največji izbiri in pod najugodnejšimi cenami pri »Jugosport« r. z. o. z. v Ljubljani, Miklošičeva c. 34 (preje Razberger). 1436

■ Novo stanovanjsko poslopje. Svoječas se je že v časopisj uporočalo o nameri Hranilnice Dravske banovine, Ljubljana, da zgradi njen Pokojniški zaklad na križišču Igriške in S. Gregorčičeve ulice novo petnastopno stanovanjsko zgradbo, opremljeno z vsm modernim velemestnim komfortom. Do uresničenja je že prišlo. Dne 10. t. m. je bila I. javna pismena ofertna licitacija za oddajo raznih del. Razume se, da je bilo zanimanje s strani podjetnikov za prevzem teh del precejšno. Ponudbe so se jako razlikovale in so se dela oddala kot najnižjemu ponudniku stavbeniku g. Zupan-u Miroslav-u, ki je svojo sposobnost že dokazal z brezhibno zgraditvijo večjih stavb, kakor: Trgostki dom in gostilničarski dom v Ljubljani, Občinski dom v St. Vidu nad Ljubljano, šola v Preski, Kopališče SK Ilirije, itd. S kopanjem temeljev se je pričelo takoj 10. t. m. popoldne. Hranilnici Dravske banovine pripada polno priznanje, ker s postavitvijo take zgradbe vsaj deloma pomaga k rešitvi stanovanjske krize in na drugi strani zopet pripomore k ublažitvi brezposelnosti. Nova stavba bo tvorila s priključitvijo k ostalim trem palačam Pokojniškega zaklada Hranilnice Dravske banovine impozantno harmonično zaključeno celoto zase, ki bo mejila na Gradišče, Igriško in S. Gregorčičevo ulico. Kakor že omenjeno, bo stavba petnastopna, in sicer le deloma, ker bo imela dve terasi za solnčenje. Vseh stanovanj bo štiriindvajset: 12 dvosobnih, 7 trisobnih, 3 štirisobna in dve samski stanovanji. V stanovanja bo vpeljana elektrika, plin in telefon. Dalje bo stavba imela dvoje stopnišč, dve osebni in dve tovarni dvigala. Poslopje bo do drugega leta v tem času dogotovljeno za vselitev. V interesu splošnosti moramo z veseljem pozdraviti dejstvo, da Hranilnica Dravske banovine, prej kranjska hranilnica, nadaljuje tudi v tem pogledu z izvrševanjem svojih plemenitih nalog, ki si jih je zadala že ob svoji ustanovitvi leta 1820.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1

■ Na drž. konservatoriju v Ljubljani bo letos zopet poučeval g. dr. Rupil Mirko srbohrvaščino po tri ure na teden in to v dopoldanskih urah. Gospod prof. Jože Prezelj pa bo poučeval francoščino po dve uri na teden. Gojenci in gojenke, kateri se še niso prijavili za ta dva jezikovna pouka, se lahko prijavijo še v prihodnjih dneh od 4. do 5. ure v ravnateljevi pisarni. Prva ura pouka v francoščini je 15. t. m. Ure pouka v srbohrvaščini pa se določijo pozneje, ko izve g. profesor svoje ure na gimnaziji.

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 2577! 1470

■ Pevski zbor Glasbene Matice. Drevi ob 20. uri vaja vsega mešanega zbora.

■ Iz bolnice. 20letna dijakinja obrtne šole Marica Pintarjeva je v Jančevi gostilni, kjer je na hrani, naletela na tepež, pri katerem jo je nekdo sunil z nožem v glavo. — 25letnega posestnikovega sina Antona Kunšiča iz Perenike pri Gorjah je v nedeljo zvečer nekdo v domači vasi ustrelil v levo nogo. — 26letno dninarico Marijo Novljanovo iz Malega Mačeva pri Grosupljem je sosed udaril s palico po levi roki m jo ji zlomil. — 30letna posestnikova hči Marija Hartmanova iz Suhe pri Stari Loki je padla z voza in si poškodovala levo roko. — 24letnega hlapca Josipa Žvana iz Srednje vasi pri Bohinju je neznan moški zabodel z nožem v prsa; napadalec je orožništvo že aretiralo. Vse poškodovance so prepeljali z rešilnim vozom v splošno bolnico.

Dr. Srečko Puher

2090

zobozdravnik

Gregorčičeva ulica št. 32

Telefon 20-70

zopet redno ordinira.

■ Oblike najnovejšega kroja pri »Gentlemen« Miklošičeva 18. Angleško blago v zalogi. — 1498

■ Afera z zaplenjenim mesom. V soboto je nadzornik mestnega dohodarstvene urada Fortič zaplenil na Vodnikovem trgu okoli 110 kg mesa, ki je baje prišlo mimo mitnice v mesto. O tem mesu so se raznesle vesti, da je neužitno. Kakor pa nam poroča mestno tržno nadzorstvo, je preiskava dognala, da je meso užitno. Tudi ni bilo vtihotapljeno, ker je imelo kontrolni žig, a so ga organi dohodarstvenega urada prezrli. O aferi nam je bilo objubljeno uradno poročilo.

■ Znižanje cen mesu in kruhu. Mestno tržno nadzorstvo je dalo mesarjem nalog, da znižajo cene mesu do 16. t. m. Obenem je opozorilo peke, da morajo z jutrišnjim dnem prodajati kruh po cenah, določenih po ministrski odredbi. Beli kruh bo od danes naprej stal mesto sedanjih 5-20 Din 4 Din, črn pa mesto 4-60 Din 3-50.

■ S policije. Policijski upravnik Kerševan je nastopil včeraj svoj redni dopust in ga nadomešča policijski svetnik Pestevšek.

■ Poplava v Ljubljani. V soboto je radi hudega naliva voda med Levčevu in Kocenovo ulico tako zelo narasla, da je udrila v nekatere hiše in jih poplavela.

■ Karambol na Tržaški cesti. Šlužkinja Marija Piškova se je peljala s kolesom po levi strani Tržaške ceste proti Viču. Pri hiši št. 12 je privozila nasproti četa vojaških biciklistov. Piškova se je v zadnjem hipu hotela ogniti na desno, istočasno pa je neki vojak omenjene čete krenil na levo in tako se je zgodilo, da sta vojak in Piškova trčila drug ob drugega in si poškodovala kolesa. Piškova si je vrh tega raztrgala nogavice in krilo.

■ Nesreča na Kongresnem trgu. V nedeljo popoldne sta po končani tomboli na Kongresnem trgu nalagala uradnik v pokoku Ivan Škrjanc, stanujoč na Bleiweisovi cesti 25, in zasebnik Josip Mihelič, stanujoč v Središki ulici 1, pohištvo na tovarni voz. Ko je bilo že vse naloženo, je po nesreči padla z voza končnica postelje in udarila zraven voza stoječega 8-letnega Borisa Šego, stanujočega v Florjanski ulici 24. Deček se je onesvestil in so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v splošno bolnico.

■ Tatvine. Krznarju Josipu Dolencu je bil ukraden raz osebne avtomobila pred neko gostilno v Kopališki ulici plašč, vreden 750 Din. — Kavarnarju Karlu Polajnjarju je bil izpred kavarne »Prešeren« ukraden stol, belo pleskan, vreden 96 Din. — Zidarskemu pomočniku Filipu Koželju je bilo ukradeno z nove stavbe na Vodovodni cesti kolo, vredno 1000 Din. — Franu Brezovniku je bila ukradena v neki gostilni v Kolodvorski ulici ročna potniška torba, v vrednosti več sto dinarjev. — Delavcu Janezu Čibeju je bil ukraden iz stanovanja na Vodovodni cesti kovčeg z razno obleko, v vrednosti 1000 Din.

Maribor

m Ljudska univerza. V petek 9. oktobra se vrši koncert opernega tenorista Svetozarja Banovca iz Ljubljane.

m Oblednica preboja solunske fronte. Kakor smo že javili, praznuje Združenje rezervnih oficirjev in bojnikov danes ob 10. uri popoldne na Trgu svobode svojo krstno slavo, združeno z molitvami za padle junake na solunski fronti. Na današnji dan pred 13. leti so prebili srbski vojniki in jugoslovanski dobrovoljci solunsko fronto in zadali s tem smrtni udarec osrednjim silam, nam Jugoslovanom pa so prinesli svobodo. Dolžnost naše javnosti je, da prisostvuje v kar največjem številu današnji svečanosti in da počasti spomin padlih junakov. V slučaju slabega vremena bo slavnost na verandah restavracije pivovarne Union.

m Dr. Bogumil Vošnjak v Mariboru. V soboto popoldne se je pripeljal v Maribor g. dr. Bogumil Vošnjak, minister na razpoloženju in bivši poslanik naše države v Pragi.

m Bivanje četa vojaške sanitete v Mariboru. Kakor smo na kratko že poročali, je prispel v petek v Maribor na inspekcijo šef vojaške sanitete g. general dr. Stajič. Popoldne si je v spremstvu docenta g. dr. Ivana Matka ogledal tukajšnje bolnišnice. Nato je obiskal našega generala in pesnika g. Rudolfa Maistra. V soboto je bil z g. dr. Matkom v Rušah in na Fali, zvečer pa mu je g. docent priredil pri »Orluc« intimno večerjo, katere so se poleg tukajšnjih zdravnikov udeležili tudi razni odlični predstavniki civilnih in vojaških oblast.

m Kirurg dr. Mirko Černič zopet redno ordinira v sanatoriju v Gosposki ulici 49. 2095

m Drava narašča. V nedeljo in včeraj je Drava narasla za skoraj 3 metre. S seboj nosi drevesa, hlode, deske itd., najbrže s Koroskega.

m Nesreča v železniški delavnici. V delavnici državnih železnic je v soboto popoldne zgrabilo jermenje nekega stroja 25-letnega kotlarja Josipa Rozmana in mu zlomilo levo nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

m Nesreča ključavničarja. Včeraj popoldne si je 16letni ključavničarski vajenec Ernest Štembilj s Pobrežja zlomil desno nogo.

m Nesreča mizarja. Pri delu je včeraj cirkularka odrezala 42-letnemu mizarskemu delavcu Jakobu Frasu iz Mejne ulice dva prsta na levi roki.

m Prodaja blaga v carinarnici. Danes, v torek popoldne ob 9. uri bo v skladišču tukajšnje carinarnice javna prodaja raznega blaga.

m Motociklist podrl pešca. Na Trgu kralja Petra je v nedeljo 32-letni Roderik Jurjavčič, uradnik v delavnici državnih železnic, z motornim kolesom podrl na tla 29-letnega italca Cirila Mahniča. Mahnič se je pri padcu ranil na levi nogi, levi roki in si prebil tudi spodnjo ustnico. Razen tega ima na pokvarjeni obleki 150 Din škode.

m Motociklistične dirke. Zaradi razmočenih tal v nedeljo ni bilo mednarodnih motociklističnih dirk na Teznu. Prirejene bodo v nedeljo, dne 20. t. m.

m Padec z drevesa. Pri Sv. Petru pri Mariboru je padel s hrške 56-letni posestnik Franc Rankovec. Zlomil si je levo nogo. Zdravi se v bolnici.

m Usodni padec. Včeraj jutraj je 30-letna v Pekrat stanujoča Alojzija Pinteričeva padla tako nesrečno, da si je pretresla možgane in je morala v bolnišnico.

m Kasaške dirke. Mariborsko kasaško društvo javlja, da bodo letošnje jesenske konjske dirke na teznu zaradi motociklističnih dirk šele 26. in 27. t. m.

m Onesvetila se je. Na glavnem mostu se je včeraj jutraj vsled živčnega napada onesvestila dekla Matilda Jaksčeva s Pobrežja. Reševalni avto jo je prepeljal na dom.

m Tri nezgode. V soboto popoldne je tkalni stroj odtrgal 19-letni Matildi Kaistlovi, zaposleni v neki tukajšnji tekstilni tovarni, palec in kazalec na levi roki. Istega dne je tkalki Heleni Kepovi, stari 43 let, zmečkal stroj dva prsta na levi roki. Pri Sv. Križu nad Mariborom pa je kolesje mlatilnice zmečkalo prste na levi roki 70-letni Tereziji Lešnikovi. Vse tri ponesrečenke se zdravijo v tukajšnji bolnišnici.

m Napad na Radvanjski cesti. Ko se je v nedeljo zvečer vračal Jurij Rom, pomožni delavec iz kurilnice državnih železnic, s svojo ženo iz gostilne Lešnik po Radvanjski cesti proti domu na Pobrežje, je prišel na njima 22-letni glasbenik Maks V. iz Nove vasi, ga vprašal kaj je govoril v gostilni ter ga nato dejansko napadel. Udril ga je trikrat z lato po glavi in ga podrl na tla. Ko ga je napadeni zagrabil za nogo, se je oprčil in pobegnil. Rom ima na glavi dve veliki podplutbi. Policijo je uvedla zasledovanje.

m Napad v Kungoti. V nedeljo popoldne se je mudil tukajšnji mesarski pomočnik Franc Rat v gostilni Termut v Gornji Kungoti. Ko se je hotel vrniti v mesto, je opazil, da so gume njegovega kolesa prazne in ker ni imel črpalke, si je izposodil eno z nekega kolesa, ki je stalo pred gostilno. Med napolnjevanjem so pa prišli iz gostilne štirje mlajši neznanci in ga ozmerjali ter oklofutali. Rat je s kolesom pobegnil, napadalcu pa so mu sledili iz mesta in okoličnice pridno lovili. V Celje bi moral priti velik cirkus, pa radi poplavljenega Glazije ni mogel postaviti šotorov.

m Napad v gostilni. V nedeljo po 21. uri zvečer je med plesom v neki gostilni v Radvanju ustavil nek fant šoferja Miroslava Ridla iz Maribora, drugi neznaneec ga je pa od zadaj udaril z nekim predmetom večkrat po glavi. Ker so ga hoteli biti še dalje in ga je obšla kri, je pobegnil v mesto, kjer je iskal pomoči na reševalni postaji. Tam so ugotovili, da ima na glavi dve z nožem ali drugim ostrim predmetom prizadejani rani. Napadalec še nista izsledena.

Gelje

* Javna seja mestne občinske uprave. V petek 18. t. m. bo ob 18. javna seja mestne občinske uprave v posvetovalnici mestnega načelstva. Na dnevnem redu so poročila pravno-personalnega, finančno-gospodarskega, stavbenovodredulacijskega ter odseka za občinska podjetja.

* Planinske kočje Savinjske podružnice SPD v Celju in sicer Kocbekov dom na Korošici in Frišaufov dom na Okrešlju bodo zatvorili v sredo 16. t. m., dočim sta kočji v Logarski dolini vse leto odprti.

* Stanje Savinje. V nedeljo so začeli Savinja in njeni pritoki zopet padati, tako da je največja nevarnost odstranjena. Škoda po povodnji pa je velika, zlasti je tokrat odnašalo mnogo lesa, ki so ga revni sloji iz mesta in okolice pridno lovili. V Celje bi moral priti velik cirkus, pa radi poplavljenega Glazije ni mogel postaviti šotorov.

* Borza dela v Celju išče 5 hlapcev, 2 krojača, po 1 mizarja, poljskega delavca, čevljarja, slikarja, železostrojarja, 2 kovaška ter mizar-ska in 1 kamnoseškega ter krojaškega vajenca, 17 kmetskih dekel, 7 služkinj 6 kuharic, 2 gostilniški kuharici, 2 gostilniški služkinji, po 1 kmetsko varuško, likarico, šiviljo, varuško, šiviljsko vajenko.

* Dva požara. V soboto zvečer je začelo goriti pri posestniku Košenini na Dragopolju pri Gomilskem. Gorelo je gospodarsko poslopje. Gasilci iz Celja, Gaberja, Zalca in drugih krajev so kljub nevarnosti, ki je divjalo takrat po vsej Savinjski dolini, prihiteli ter preprečili, da se ogenj ni razširil na druga poslopja. Požar je bil najbrž podtaknjen. V teh krajih skoraj redno gori vsako soboto in je prebivalstvo v stalnem strahu pred požigalcem. Sicer so že aretirali nekaj sumljivih ljudi, vendar se požari še vedno nadaljujejo. — V nedeljo zvečer je izbruhnil požar pri posestniku Kovaču p. d. Cene-lju v Tremarjih. Celjski ter gasilci iz Laškega so hitro prispeli na kraj požara, vendar sta pogorela dva hleva, tako da trpi posestnik občutno škodo. Tudi v tem slučaju gre najbrže za požig, ker je pri posestniku Kovaču v zadnjem času že večkrat gorelo.

* Radio v javni kuhinji. Te dni so namestili v javni kuhinji v Razlagovi ulici nov radio-aparat, ki krajša gostom čas ob kosilu in večerji.

* Smrtna kosa. V javni bolnici je 14. t. m. umrl 61-letni dninar Vertačnik Mihael iz Sv. Vida pri Planini.

Pluj

p Uspeh regulacije potoka Rogoznice. Pred kratkim smo koročali, da se potok Rogoznica temeljito regulira radi poplav, ki jih povzroča ta potok kot hudournik. Akoravno se dela niso končala, je uspeh regulacije popoln. Pred regulacijo je ob takem deževju, kakor te dni, potok že zdavnaj izstopil iz svoje struge, poplavljal cel kompleks polja in uničil vse pridelke. Sedaj pa odteka voda po na novo izkopani strugi in če pride še tako deževje, ni misliti, da prestopi voda visoke nasipe. Pridelki so ostali vsi ne-poškodovani, posebno pa olava in druga krma za živino je ostala nedotaknjena. Dne 13. t. m. se je vršil ogled na licu mesta. Navzoči so bili občinski odbor Rogoznice in Spuhlja ter vsi posestniki parcel, ki so z zadovoljstvom ugotovili, kako korist je prinesla regulacija tega nevarnega hudournika prizadelim posestnikom. Šroški regulacije so sicer veliki, vendar jih od daleč ni primerjati škodi, povzročeni po poplavi. Regulacijska dela hitro napredujejo in je pričakovati, da bodo v novemburu končana.

Z velike skupščine CMD v Laškem



Laško, 14. septembra.

Včeraj se je vršila v Laškem redna velika skupščina Družbe Sv. Cirila in Metoda. Skupščino je otvoril predsednik dr. Kušej, ki je pozdravil podbana dr. Pirkmajerja, zastopnika ljubljanske mestne občine občinskega svetnika Likozarja, sreskega načelnika Pinkavo, predstojnika sodišča dr. Pernata, župana dr. Roša, notarja dr. Prisilana, zastopnika SKJ Smertnika iz Celja, stare narodne borec dr. Krašovec iz Celja, šolskega nadzornika Potočnika, g. Svetkovo, Šentjurčeve in Bevkovo, delegate, zlasti one iz obmejnih krajev, in vse udeležence. Zatem je predsednik dr. Kušej govoril o CMD pred prevratom in po prevratu.

CMD je tudi v preteklem letu posvečala posebno pozornost ohranitvi naše narodne posesti. V preteklem letu je delovalo 88 podružnic, 5 več kakor leta 1929. Najmarljivejša je bila zopet šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani. Število podružnic je tudi za naše okrnjeno slovensko ozemlje veliko premajhno. Treba bi bilo speče zopet zdramiti in nove osnovati v vsakem večjem kraju, kjer jih doslej ni bilo.

Predsednik dr. Kušej se je spominjal vseh v preteklem letu umrlih članov, zlasti pa pred-

sednika CMD Aleksandra Hudovernika, katerih spomin so zborovalci počastili s trikratnim vzklikom »Slava!« G. predsednik je zaključil svoj pomemben govor z besedami: Naša družba je danes edina vseslovenska obrambna organizacija. Ako pravilno cenimo slovenstvo kot najbolj ogroženi zapadni del Jugoslovanstva, bomo tudi pri najskromnejših dohodkih našli mal dar, da ga položimo na žrtvenik za združene cilje. Zanimnaje zanje je treba zanesti v široke sloje naroda, da bodo prispevki mnogoštevilni, dasi po zneskih skromni. Ljubezen do najbednejših naj nas združuje v skupnem delu v korist naši družbi! Skrbite vsi za to, da bo ta ljubezen globoka in radodarna!

Skupščino so pozdravili župan dr. Roš, podban dr. Pirkmajer, zastopnik SKJ Smertnik, občinski svetnik Likozar, dr. Božič in šolski nadzornik Potočnik. Predsednik dr. Kušej je prebral udanostno brzojavko, ki se je odposlala s skupščine Nj. Vel. kralju in nato pozdravne brzojavke skupščini, kiso jih poslali gradbeni minister dr. Kramer, ljubljanski župan dr. Puc, odbornik dr. Dereani in podružnice z Jesenic, Črnomlja in Kočevja.

Tajniško poročilo je podal inž. Janko Mač-

kovek, ki je med drugim izvajal: Medtem, ko vidimo v Jugoslaviji odkrito podpiranje nemškega manjšinskega šolstva, so se prilike v Avstriji zopet poslabšale. Na 30 utrakvističnih šolah učitelji sploh nimajo usposobljenega iz-pita za slovenski pouk, niti se slovenščina v splošnem kot učni predmet ne podučuje. Svoječasno na široko razglašena kulturna avtonomija, ki naj bi jo bili deležni koroški Slovenci, je naletela na najostrejši odpor baš pri onih strankah, ki so jo prvotno predlagale pri koroškem deželnem zboru.

Iz blagajniškega poročila je razvidno ugodno finančno stanje družbe. Na predlog nadzornika g. dr. Ravniharja je bila sprejeta razrešnica blagajniku, kakor tudi vsemu odboru s pohvalo.

Pri volitvah petih članov v družbeno vodstvo so bili izvoljeni: dr. Ernest Dereani, inž. Janko Mačkovek, Ivan Prekoršek in Miro Senekovič. Namesto umrlega g. Aleksandra Hudovernika je bil izvoljen Fran Jamšek. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: dr. Vladimir Ravnihar, Matija Rode, Albert Sič, Martin Majcen in Evgen Lovšin, v razsodišče pa Matija Marinček, Fran Pahernik, dr. Fran Tekavčič, dr. Janko Zirovnik in dr. Lasič.

Lepa narodna manifestacija na bregu Mure

Prireditve narodne obrane v Gornjem Cmureku

Maribor, 14. septembra.

Včeraj je doživela Narodna obrana v Gornjem Cmureku na skrajni državni in narodnostni meji ob zeleni reki Muri velik uspeh, ki je celo prekosil prireditve v Apačah dne 2. avgusta t. l.

Na prostranem, lepo okrašenem dvorišču grašine bivšega nemškega grofa Stubenberga, ki je sedaj last domačina g. Malija, se je popoldne zbrala večšišočglava množica obmurskih Slovencev, ki se je naslajala ob petju pevskega društva »Jadrana« iz Maribora, pod vodstvom pevovodje g. Laha, godbe itd. Z veselico je bil združen tudi nekakšen narodni tabor, na katerem so govorili predsednik tamkajšnje N. O. g. šolski upravitelj Čujnik; okrajni glavar g. banski evetnik dr. Marko Ipavc iz Maribora in predsednik okrajnega in krajevnega odbora N. O. v Mariboru g. prof. Robert Kenda. Vsem

trem govorom so sledili navdušeni vzkliki: »Živel kralj Aleksander!« »Živela Jugoslavija!« »Živela slovenska pesem!« itd. Med navzočimi je bilo celo tudi nekaj Nemcev.

Iz Maribora sta pripeljala v Gornji Cmurek izletnike dva avtobusa. Sprejeli so jih domačini z velikim navdušenjem in graščak g. Mali jim je razkazal svojo graščino s krasnim razgledom preko vsega Murskega polja v sosednji Avstriji, ki je bilo pred nekaj stoletji še vse slovensko. Iz daljave skrajnega obzorja se je oziral semkaj tudi veliki grad, v katerem se je l. 1918. skrivlil zadnji avstrijski cesar Karl, preden je za vselej zapustil zemljo svojih pradedov. Pri-srčno in iskreno je bilo tudi slovo.

Lep moralni in gmotni uspeh prireditve naj vzpodbuja tamkajšnje N. O. k še nadaljnjemu delu, da se popolnoma narodno utrdi naša nek-daj že omajana meja ob zeleni Muri.

Roparski napad na Brinju

Dva pleskarska pomočnika sta napadla Pečnika in mu oropala list-nico z denarjem

Pleskarski pomočnik Franc Pečnik, stanujoč v Gameljnih, je prijavil policiji, da sta ga davi ob 1. napadla na Brinju na Dunajski cesti dva neznana moška in mu odvzela listnico s 1120 dinarjev.

Pečnik se je ob 1. uri vračal iz Ljubljane proti Ježici. Šel je skozi Brinje po levem hodniku in je vodil z roko kolo, ker ni imel luči. V bližini tkz. Križa sta mu prišla naproti neznanca, ki sta se izdala za detektiva. Večji ga je vprašal, odkod prihaja, kam gre, kje dela in ga slednjič pozval na policijo. Še prej mu je preiskal vse žepke, rekoč: »Če nimate mogoče kak revolver,« Odvzel mu je listnico in jo spravlil v svoj zadnji hlačni žep. Nato sta ga oba neznanca odvedla po stranski poti v smeri proti Vodovodni cesti. To pa je postalo Pečniku sumljivo in se je začel upirati. Neznanca pa se nista dala motiti, temveč sta mu vzela še dežni plašč.

Avtomobilska nezgoda pri Kranju

Kranj, 13. septembra.

Danes dopoldne se je pripetila blizu tovarne »Prešeren«, na klanco pri Fidrzu znatna avtomobilska nezgoda. Z Bleda sta se vračala v Ljubljano dva slikarska pomočnika, ki sta v veselo razpoloženju prebila noč v letovišču. Vozila sta se v avtomobilu, ki je last ljubljanskega avtotaksnega podjetnika Mihaela S. Okrog 10. ure dop. so srečali pri Fidrzu vojaški avto. Lastnik S. je zavozil na kraj ceste, da bi se izognil. Pri tem je začel v jarek kraj ceste. Ko je hotel zaviti na cesto, se je voz prevrnil in se popolnoma razbil. Škoda znaša nad 20.000 Din. Vse tri osebe v avtomobilu so ostale nepoškodovane.

Dve nesreči

Jesenice, 3. septembra.

V minulem tednu beleži naša kronika poleg nekaj manjših nesreč tudi dve večji. Prvi se je ponesrečil Rev Anton, delavec v tukajšnji tovarni K. I. D. Zaposlen v mrzli valjarni je med delom prišel z levo roko med valje, ki so mu je močno poškodovali: tri prste ima zmečkane, sredinec pa zlomljen. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico bratovske skladišnice na Slov. Javornik.

Drugi ponesrečenec je delavec Smolej, p. d. »Kajrinekov« iz Javorniškega Rovta. Smolej je v četrtke dopoldne obsekaval neko drevje doma na svojem posestvu. Rezal je veje s svojim precej velikim žepnim nožem. Nesreča je hotela, dat mu je pri tem izpodletelo in Smolej si je zadal sicer neznatno rano na stegno leve noge v bližini kolena. Prerezal pa si je eno stegensko dovodnico.

Sport

Pričetek podsavezne lige

Ljubljana, 14. septembra.

Nedeljsko prvo kolo podsaveznih liginih tekem je prineslo presenečenja na vsej črti. Najbolj je iznenadil izid tekme v Mariboru. Računalo se je sicer na tesen rezultat, vendar ni nihče pričakoval, da bo Pirija tako visoko poražena. Izgleda, da se moštvo ni zavedalo resnosti tekme in je vzelo igro s preveč lahke strani. Rezultat 6 : 2 (2 : 1) dovolj jasno govori, da mariborski klubi ne poznajo šale.

Ni dosti manjkalo in tudi v Ljubljani bi doživeli presenečenje. Primorje je komaj premagalo žilave železničarje. Igra je bila nezanimiva in igrana v zelo medlem tempu.

Svoboda je v Celju napram Atletiku rešila eno točko, kar je za njo uspeh.

V splošnem moramo priznati, da so nam Mariborčani dokazali, da je treba z njimi zelo, zelo resno računati in da bodo tekme z njimi ravno tako resne, kot tekmovalje v državnem prvenstvu.

Vse tekme so vodili domači sodniki, čeprav sta bila za Ljubljano in Maribor določena zagrebška.

Primorje : Železničar 2 : 1 (0 : 0)

Primorje je nastopilo v nenavadni postavi. Vodja napada je bil Slamič, ki se naravno na tem mestu ni počutil dobro. Njegovo običajno mesto je zasedel prav uspešno Sočan. Na levem krilu se je predstavil Trajković, ki utegne postati dobra moč. V splošnem moštvo ni zadovoljilo. V obrambi je zadovoljil edino Hassl, Jančigaj in Svetic sta bila nesigurna. Sočan je bil prav dober, ostala dva nista zadovoljila. Pišek je popravil slabo igro s tem, da je ubranil povsem siguren gol. Podajanje je bilo netočno. Napad je imel vodilno silo na levi strani. Uršič je bil edini, ki je pokazal borbenost in sta oba gola njegova zasluga. Jug je zastreljal dve sigurni šansi, eno od teh na sami golovi črti.

Gosti so imeli v vratarju najboljšega moža na polju. Rešil je kopico nevarnih situacij. Tik pred koncem je moral radi blesure, ki jo je povsem nepotrebno zakrivila desna zveza Primorja. Obramba je zadovoljila. V krilski vrsti je bil do blesure prav dober srednji krilec Fran-geš. Napad lepo kombinira, ima pa bojazen pred strelom in je v tem pogledu emogoč.

Sodil je g. Dolinar.

V prvenstveni predtekmi I. ljubljanskega razreda je Grafika zaslužno prejemala rezervo P. 10 : 5 : 0.

Boksarske tekme v Unionu

V soboto in nedeljo zvečer je priredil Jugoslovanski težkoatletski savez boksarske tekme v veliki dvorani hotela Union. Tekma je oba dneva prisostvovala okoli 800 ljudi.

Poleg prav dobrega, so nam nudile nekatere tekme izredno slab sport. Pri nekaterih boksarjih je bilo opaziti pomanjkanje tehnike, drugi zopet so uporabljali metode, ki niso v soglasju s fairneso. Posamezniki so pa pokazali borbo, ki je morala navdušiti slehernega. Najlejša borba je bila brez dvoma ekshibicija med bivšim državnim prvakom Kovačičem in prvakom Za greba Monasom, ki sta lepo predočila tehnične fineše in taktiko boksanja. Najbolj je vsekakor zanimal nastop zamorca Jima Lyggetta. Ta je imel oba dneva za nasprotnika jugoslovanskega profesionala Vidovića iz Beograda in je oba-krat zmagal z knock outom. Vidović je sicer srčan borec, vendar je za polnih 15 kg lažji od zamorca, ki tehtal 84 kg. Prvi dan je podlegel že

v 3. kolu v 2. min. 20 sekundah. Ze preje je moral za 8 sek. na tla. V nedeljo se je držal mnogo boljše in je večkrat dobro pogodil Lyggetta. V 5. kolu pa je moral trikrat na tla in se tretjič ni mogel več dvigniti. Lygget je pokazal sijajno tehniko in veliko rutino. Njegov idarec je silno močan, škoda, da ni imel primernejšega nasprotnika.

Mariborski sport.

Maribor : Ilirija 6:2 (2:1).

Maribor, 13. septembra.

Pred 1500 gledalci se je danes vršila na igrišču ISSK Maribor prvenstvena tekma med ISSK Mariborom in ljubljansko Ilirijo, ki je končala z visoko, toda zasluženim zmago belo-črnih.

Moštvu sta nastopili v naslednji postavi: Ilirija: Malič, Strehovec, Berglez, Unterreiter, Dekleva, Pogačnik, Ice, Lah, Košak, Pfeifer, Rihtar.

Maribor: Koren, Bertonec II, Božo, Konič, Kirbiš, Jež, Priveršek, Terglec, Hreščak, Bertonec I, Miro.

Igra je bila vseskozi zelo živahna in razmerna še precej fair. Moštvo Ilirije je zelo razočaralo številne prijatelje, ki so se s posebnim vlakom pripeljali v Maribor.

Maribor je prišel do polne veljave šele po drugem dobljenem голу. Z nizko prizemno kombinacijo je z lahkoto osvajal teren in se pozneje skoraj stalno vsidral na polovici nasprotnika. Moštvo belo-črnih je opravičilo svoj sloves.

Goli so padli v prvem polčasu v 7 minutah po Pfeiferju, v 12. minuti izenači Miro 1:1, in v 4. minuti po Terglecu. Polčas 2:1 za Maribor. V drugem polčasu v 2 minutah izenači Lah. V 10 minuti strelja Kirbiš 11 m 3:2, v 24 minuti zviša Bertonec I na 4:2, v 32. minuti je Hreščak uspešen 5:2 in v 40. minuti postavi Bertonec I končni rezultat 6:2 za Maribor.

Sodil je g. Cimperman iz Ljubljane.

Lahkoatletski miting SSK Maratona.

Agilni novoustanovljeni SSK Maraton je na svojem igrišču »na Livadi« priredil svoj prvi lahkoatletski miting, ki je v vsakem oziru prav dobro uspel.

IX. kongres zastopnikov našega gospodarstva v Beogradu

Govor trgovinskega ministra o gospodarskem položaju

Ze od leta 1923 se pred splošno izvozno kampanjo sestajajo v Beogradu zastopniki gospodarskih institucij, da se razgovore o splošni situaciji posameznih gospodarskih področij in obenem ocenjujejo in predlagajo rešitev aktualnih vprašanj, posebno izvozne naravi. O veliki važnosti takih sestankov je nepotrebno izgubljati besede. Baš v sedanjih težkih gospodarskih časih morajo gospodarstveniki zastaviti vse svoje sile in zmožnosti, da se uravnesi gospodarski položaj države.

V nedeljo se je v Beogradu otvoril IX. kongres gospodarstvenikov, ki je letos še prav posebno pomemben. Poleg velikega števila delegatov iz vseh delov države so prisostvovali kongresu vrhovni inspektor predsedništva vlade g. Radoslav Dunič kot zastopnik predsednika vlade, minister za trgovino in industrijo g. dr. Kosta Kumanudi, prometni minister g. La-za Radivojevič, guverner N. B. g. Ignjat Bajloni, direktor N. B. g. Mića Protić, načelnik poljedelskega ministrstva g. dr. M. Gjurić, načelnik trgovinskega ministrstva g. dr. V. Stojković.

Kongres je otvoril g. Milutin Stanojevič, predsednik beogradske Zbornice za TOI, ki je med drugim naglasil, da se sedanja gospodarska kriza ni tako globoko zarezala v naše narodnogospodarske prilike, kakor je to slučaj v drugih državah. V teku enega meseca bomo pripravili za izvoz za 2 milijardi dinarjev blaga in sicer 60.000 vagonov pšenice in 50.000 vagonov koruze. Stavbni material, živina in drugi proizvodi čakajo samo cene. Bili so časi, ko nismo mogli v Budimpešti prodati pšenice po 4 goldinarje za 100 kg, niti debelih prašičev po 40 par za kg. Tudi to smo srečno prebrodili, zato se bo tudi sedanja situacija preživela.

Zatem je bila odposlana pozdravna brzojavka Nj. Vel. kralju, nakar je povzel besedo trgovinski minister g. dr. Kosta Kumanudi, ki je v imenu vlade pozdravil kongres in med drugim omenil, da so gospodarska vprašanja take narave, da jih bomo mogli rešiti samo z združenimi in organiziranimi silami. Zato mislim, da bi bilo najpravišnje, da se prouče kolektivno in organizirano.

Gospodarstvo vsega sveta se nahaja v zelo nevarni krizi, ki še ne kaže znakov okrevanja trajnega značaja. Ta kriza se je pokazala najprej v poljedelstvu, prešla na industrijo in se zajeda daleč v finance. Nerentabilnost agrarnih pridelkov, to je naša specialna kriza; brezposelnost je pojav industrijskih držav. Finančna kriza je bila najprej kriza kredita in se sedaj odraža v pomanjkanju denarja.

Napori naše trgovinske politike so bili v glavnem usmerjeni v rešitev ali vsaj omiljenje obstoječe agrarne krize, ki pomeni nerentabilnost poljskih pridelkov. Pri tem ne gre toliko za iskanje novih tržišč, pač pa v prvi vrsti za takozvane svetovne cene. Namen je takorekoč nedosegljiv, zakaj kdo bo sprico cenah cerealij v prekomorskih državah pripravljen pla-

Kako je sedaj z našim izvozom sadja v Avstrijo?

Dunaj, 12. septembra.

Pred seboj imam »Pregled in razredbo sadja po označenih pravilnikih sedem komisij in 31 komisarjev v Sloveniji, ki naj pomorejo do ozdravljenja našega izvoza sadja, in sicer po strogih pravilih, izdanih z naredbom 3. junija.

Ko imam vse to pred očmi, se mi porajajo vzbudi: zakaj ni bilo teh odredb že pred leti,

Doseženi rezultati so naslednji:

Skok v daljavo brez zaleta: 1. Fika (Maraton) 2'82 m, 2. Rak (Zel) 2'67, 3. Fišer (Maraton) 2'62 m.

Skok v daljavo z zaletom: 1. Monderer (Rapid) 5'89 m, 2. Gutmajer (R) 5'88 m, 3. Fika (Maraton) 5'66.

Met krogle: 1. Rak (Z) 10'71 m, 2. Barlovič (R) 9'91, 3. Vidič (M) 9'82 m.

Skok v višino brez zaleta: 1. Jeglič (R) 1'20 m, 2. Fika (M) 1'17, 3. Jeglič II 1'17.

Skok v višino z zaletom: 1. Gutmajer (R) 1'60 m, 2. Jeglič (R), 3. Fika (M).

Met diska: 1. Rak (Z) 30'32 m, 2. Erno (M) 28'98 m, 3. Zaj (Z) 28'60.

Met kopja: 1. Monderer (R) 38'30 m, 2. Ogri-zek (R) 37'46 m, 3. Franci (M) 36'92 m.

Skok ob palici: 1. Gutmajer (R) 2'90 m, 2. Fiha (M) 2'90 m, 3. Stangel (M) 2'70 m.

Končni placement posameznih klubov je sledeči: 1. Rapid 40, 2. Maraton 20, 3. Železničar 14'5 točk.

Prvenstvo Maribora v skokih si je priboril talentirani atlet Maratona Fika, ki je dosegel 2360'70 točk pred Gutmajerjem, ki je dosegel 2145'60 točk.

Ostale tekme

V trboveljskem okrožju so bile odigrane 3 prvenstvene tekme. V Hrastniku je Hrastnik premagal Retje s 2 : 1 (1 : 1), v Zagorju je zmagal trboveljski Amater s 4 : 2 (1 : 1) nad Zagorjem, Trbovlje je odpravilo Dobro s 4 : 0.

V državnem prvenstvu sta se srečala v Šabcu Mačva in Hajduk. Mačva je morala nastopiti s štirimi rezervami, Hajduk brez Bonačiča. Po zanimivi borbi se je tekma zasluženoma končala s 1 : 1. Do polčasa je vodil Hajduk.

V Zagrebu se je vršila medmestna tekma Zagreb : Dunaj. Domači so bili do odmora boljše. Rezultat 1 : 1 (1 : 1). Hitrec je igral svojo poslovlino tekmo.

Dunajski Rapid je v Beogradu doživel svoj drugi poraz. Izgubil je proti BSK s 3 : 4 (1 : 1).

Na Dunaju je pred 55.000 gledalci Avstrija porazila Nemčijo s 5 : 0 (2 : 0).

čevati znatno dražje cene evropske produkcije. Relativen uspeh, ki bi se dosegel z gospodarsko solidarnostjo posameznih držav, se v zadnjem času izraža v takozvani preferenčni politiki. Naša trgovinska politika je delovala v tem oziru v treh smereh. Prvič v okvirju agrarne bloka, drugič delovanje naše države pri Društvu narodov za priznanje sankcij v politiki preferencijala, kar se je sedaj doseglo. Tretjič pa je naša država doprinesla velike žrtve, da je ohranila primerne cene in preprečila popolno osiromašenje kmeta.

Tako je predvideli konec kritičnega gospodarskega stanja, pripravljeni pa moramo biti, da narodno gospodarstvo prilagodimo potrebam tiste izmenjave blaga, ki bo dala možnost za doseglo maksima koristi. To bi se dalo doseči, če se v večji meri približamo ravnotežju med posameznimi panogami narodne delavnosti, sistem mora biti tak, da enako vpoštevata poljedelski in industrijski razvoj.

Poljedelstvo in živinoreja prispevata s 37,5% naših skupnih dohodkov. Domača tržišča moramo zalagati z živežem, sirovinami in polizdelki.

Ne smemo se prepuščati iluziji, da bodo vse te stiske z lahkoto minule in da bomo že kmalu zopet živeli v izobilju. Treba je potrpežljivo delati v vseh smereh gospodarskega življenja, da se bomo s pomočjo mednarodnega sodelovanja postavili na nove temelje v gospodarskem proizvajanju. Vdajati pa se ne smemo niti pesimizmu. Naša država ima toliko življenjskih sil, toliko energije, toliko še neizrpanih virov bogastva, da sme mirno z zaupanjem gledati v svojo gospodarsko bodočnost.

Kot zastopniki vseh panog našega narodnega gospodarstva je vaše sodelovanje neobhodno potrebno in državi i narodu in vaš deveti kongres naj pokaže vsem zdrava in prava pota, po katerih je treba korakati v korist splošnega blagostanja.

G. Milutin Stanojevič je zatem referiral o našem poljedelstvu in ukrepih za pospeševanje kmetijstva. Vsebinsko tega izredno zanimivega referata bomo priobčili prihodnjič.

G. Dragotin Dimitrijevič je referiral o čelabellarstvu pri nas, g. Čeda Joksimovič o lanu. Po zborovanju posameznih sekcij, se je vršila plenarna seja, pri kateri je referiral g. dr. Sava Bošković o finančnih obremenitvah v zvezi s financiranjem samoupravnega cestnega omrežja. G. Blagota Radović pa je govoril o avtomobilizmu in avtobusnem prometu v naši državi.

Zborovanje, ki je do potankosti analiziralo vso našo gospodarsko situacijo, je potekalo v polni harmoniji vseh naših gospodarskih sil. Kongres je reševal vprašanja življenjske važnosti, to je gospodarska vprašanja, ki so glavna vprašanja vsake in tudi naše države. Zato smemo z zaupanjem zreti na delo, ki so ga pričeli najodličnejši naši gospodarstveniki.

ko sem jih z Dunaja klical, prosil in rotil, slikajoč žalostne razmere, kako so nesolidni izvozniki uničevali ugled našim pridelkom in ugled naši domovini v obče. Ali bolje pozno, nego — nikoli! Hudo je samo to, da bodo ravno letos imele vse te komisije ubogo malo dela, kajti izvoz je tako slab, da slabše ni mogoče... Ko sem že nekaj mesecev pisal pesimistiška poročila v »Jugoslovanu«, nisem slutil, da je kljub vsemu črnogledstvu vse še — presvetlo, preugodno, preveč nadejno...

Splošna kupovna sila po vsej srednji Evropi

je za polovico slabša od lani. Ljudje se omejujejo na najnujnejše potrebe, med katere pa sadije ne spada. — Kako se n. pr. na Dunaju ljudje omejujejo v izdatkih, dokaz: V prvih sedmih mesecih so izpili samo na Dunaju 150.000 hektov piva manj nego v isti dobi lani. Dasi je bila v juliju tu olimpijada, ki je prignala nad sto tisoč tujcev na Dunaj, ni bil niti julij boljše od julija lanskega leta. — Kaj to znači? Ali so bili Dunajčani letos manj žejni? Kaj še, žeja je ostala, ali — pare nema. Zato so prišli do prepričanja, da je dunajska voda naravnost idealno dobra. — In tako se omejujejo pri nakupu vseh potrebščin, tudi sadija. Celo pri naših češpljah vidimo varčevanje, dasi so češplje del ljudske prehrane.

Splošna slika uvoza na Dunaj je ta-le: Niti polovica sadija ne prihaja sem v primeri z lanskim letom, a še to ne gre izpod rok in cene komaj dosežajo — polovico lanskih. Danes so na pr.: češplje 28 do 32 grošev, jabolka 25 do 30, grozdje 35 do 55 grošev. Računajte, da je vseh stroškov: pri češpljah do 12, pri jabolkah do 15, pri grozdju do 35 grošev. Kaj ostane pošiljalcem?

Sosednji Burgenland daje ogromno grozdja, zato ga prodajajo tu tako poceni. Tu so stroški mnogo manjši, kajti carine same za drugo grozdje je okroglo 15 grošev, a bližina manjša prevozne troške. Zato so izgledi za naše — srbsko grozdje jako majhni. Vrh tega je že za izvoz pripravljeno bolgarsko grozdje, ki je v nakupu za polovico ceneje od našega. Madjarji pa dajejo kvoje tudi po 8 filirjev. Računajte sami, kako so izgledi za naš bodoči izvoz grozdja in jabolka.

Gospodarske vesti

× Takse za izdajo potrdil, potniških legitimacij in svedoč o poreklu. Zbornica za TOI naznanja tvrdkam, da je po zakonu o taksah vse prošnje za izdajo potrdil kolokovati s 5 dinarji, potrdila pa s kolkom za 20 Din ter da znaša zbornična manipulacijska taksa za vsako potrdilo 5 Din. Takse za izdajo enega potrdila znašajo torej skupno 30 Din. Potniške legitimacije se kolkujejo z 10 Din, zato znašajo takse za izdajo potniške legitimacije skupno 20 Din. Izpričevala o izvoru blaga, ki se izvažajo, se kolkujejo s 5 Din, zato znašajo takse za izdajo izpričeval o izvoru blaga skupno 15 Din. Nadalje obvešča zbornica, da se prošnje za izdajo več izvodov potrdil kolkujejo kakor prošnje za izdajo enega izvoda istega potrdila samo s 5 Din, istotako se kolkujejo prošnje za izdajo potniških legitimacij in izpričeval o izvoru blaga. Vse navedene pristojbine je priložiti prošnjam v kolkih.

× Opozorilo izvoznikom. Na podlagi okrožnice št. 30250/IV/31, finančno ministrstvo (carinski oddelek), je pošiljatelj dolžan, da zabeleži v prevoznik list na vidnem mestu in sicer v gornji kot z rdečo barvo tole: »pošiljka za prevoz v inozemstvo čez naša pomorska pristanišča«. Te pošiljke so oproščene ležarine in jih morajo obmejne carinske postaje v tem zmislu sprejemati.

× Madjarska uvaja monopol na pšenico. — Predsednik saveza poljedelskih zbornic na Madjarskem je predložil odboru tridesetorice zahtev, da se v Madjarski uvede pšenični monopol po jugoslovanskem vzorcu. Predložil je tudi načrt zakona, ki je v glavnem kopija našega zakona o pšeničnem monopolu in pravilnikov, ki so izšli pred dnevi pri nas.

Borzna poročila

dne 14. septembra 1931.

Devizna tržišča.

Ljubljana, 14. septembra. Amsterdam 2283-37 do 2290-21, Bruselj 787-36—789-72, Curih 1104-15 do 1107-45, Dunaj 795-86—798-26, London 275-12 do 275-94, Newyork 5651-81—5668-81, Pariz 221-88—222-54, Praga 167-66—168-16, Stockholm 1514-88—1519-42, Trst 296-01—296-91.

Zagreb, 14. septembra. Amsterdam 2283-37 do 2290-21, Dunaj 795-86—798-26, Bruselj 787-36 do 789-72, London 275-12—275-94, Milan 296-01 do 296-91, Newyork kabel 56-6281—56-7984, Newyork ček 56-5184—56-6884, Pariz 221-88 do 222-54, Praga 167-66—168-16, Curih 1104-15 do 1107-45.

Beograd, 14. septembra. Amsterdam 2283-37 do 2290-21, Bruselj 787-36—789-72, Curih 1104-15 do 1107-45, Dunaj 795-86—798-26, London 275-12 do 275-94, Milan 296-01—296-91, Newyork 5656-81 do 5668-81, Pariz 221-88—222-54, Praga 167-66 do 168-16.

Dunaj, 14. sept. Amsterdam 2286-80, Beograd 12-55, Bruselj 99, Bukarešta 4-2362, London 34-5725, Madrid 64, Milan 37-23, Newyork 711-20, Pariz 27-8750, Praga 21-0675, Sofija 5-1535, Stockholm 190-30, Kopenhagen 190, Varšava 79-57, Curih 138-65.

Curih, 14. septembra. Beograd 9-045, Pariz 20-125, London 24-92, Newyork 512-87, Bruselj 71-31, Milan 26-8475, Madrid 46-20, Amsterdam 206-75, Berlin 120-40, Dunaj 72-12, Sofija 3-7125, Praga 15-18, Varšava 57-40.

Vrednostni papirji.

Zagreb, 14. septembra. Drž. papirji: 7% inv. pos. 71—73 (70), voj. škoda ar. 321—323 (321), kasa 321—323 (321-50), dec. 326—332 (330, 328), 4% agr. obvl. 44 bl., 7% Blaire 63 do 64 (64, 62-50, 62-75, 8% Blaire 72—75 (75), 7% pos. hipot. b. 67 bl., 6% begl. 49—50-50 (50-50, 55, 50, 49). — Banke: Poljedelska 52—53 (53), Hrvatska 50 d., Prastediona 957-50 do 965, Union 150—155, Kredit 121—126, Jugo 67—68 (67), Obrtna 36 d., Ljublj. kredit, 120 d., Medjunarodna 68 d., Narodna 4-600—5-100. — Industrije: Zem. 113—114 (115), Narod. šum. 25 d., Trboveljska 214—215, Slavonija 200 do 205 (200), Vevče 115—120 (120), Guttman 105 bl., Slaveks 25 d., Danica 65—70, Drava 192-50—212-50, Isis 30—37, Dubrov. 300 bl., Jadran. 460—480, Ocean. 190—195 (190).

Dunaj, 14. sept. Bankverein 14, Dunav-Sava-Adria 10-55, Prioritete 80-10, Trbovlje 25-05, Leykam 1.—.

Zitna tržišča

Novi Sad, 14. septembra. Oves: bački, srem., slav. 130—132-50. — Ječmen: bački, srem. 63-64 kg 110—115. — Koruza: bačka, okolica Sombor 95—97-50, južnoban. 85—87-50, sremska, okolica Indjija 95—97-50, sremska,

okolica Sid 97-50—100. — Moka: bačka, ban., kolodvor, št. 0, 00 370—380, št. 2 350—370, št. 3 305—320, št. 6 250—265, št. 7 190—205, št. 8 130—140. — Tendence: neizpremenjena, za koruza: čvrsta. — Promet: skupno 56 vagonov.

Budimpešta, 14. septembra. Tendence: za pšenico čvrsta, ostalo: ustaljena. Promet: sreden. Pšenica: dec. 10-60—10-67 (10-63 do 10-65), marec 11-50—11-82 (11-72—11-74). — Rž: dec. 10-55—10-65, marec 11-50—11-65 (11-59—11-60). — Koruza: maj 12-08—12-15 (12-12—18).

Ljubljansko lesno tržišče.

Tendence neizpremenjeno slaba, promet: dva vagona tesanega lesa.

Sokolstvo

Tekma za državno prvenstvo v »Odbojki« v Mariboru

Državni prvak Sokol Maribor-matica.

Uspešen nastop češkoslovaškega moštva.

V nedeljo 13. t. m. so se vršile v Mariboru prvenstvene tekme v »Odbojki«, katerih se je udeležilo 14 moštov jugoslovanskih sokolskih žup. Tekme je vodil načelnik sokolske župe Maribor br. Mačus in so se vršile ves dan. Zmago je odneslo moštvo mariborske Sokola in sicer bratje Pipan, Gorup, Urbanč, Dobčnik, Polič in Godina. V finalu je moštvo porazilo župno vrsto iz Osijeka v razmerju 13 : 10 in 15 : 10.

Kot gostje so se udeležili tekem tudi bratje Čehi, ki so s svojo izvrstno igro napravili najboljše vtis. Gostje so povsod zmagali.

Pri tekmi naraščajskih vrst si je ravno tako priborila prvenstvo vrsta Sokola Maribor-matica. O podrobnostih tekem bomo še poročali, Zdravo! I. H.

Slovo dveh agilnih sokolskih delavcev

V Cerknici se je preteklo soboto poslovil marljivi in nadvse požrtovalni sokolski delavec brat dr. Jože Baričević, sodnik sreskega sodišča, ki je bil premeščen k deželnemu sodišču v Ljubljani. Cerknica je z br. dr. Baričevićem izgubila vestnega sodnika in odličnega sokolskega delavca. Tekom devetletnega službovanja si je pridobil vsesplošne simpatije cerkniškega in okoliškega prebivalstva. Z njegovim odhodom je posebno prizadeto Sokolsko društvo, ki izgubi z njim svojega priljubljenega starosta. Kot društveni starosta si je pridobil neveljivih zaslug pri zgraditvi ponosnega Sokolskega doma. Da ni bilo njega, bi danes gotovo ne stal Sokolski dom v Cerknici. V najtežji dobi je znal s svojo prepričevalno besedo pridobiti tudi omahljivce za takojšnjo postavitev Sokolskega doma. In ravno njegova zasluga je, da stoji danes v Cerknici impozantni Sokolski dom. Tudi sokolski pevski zbor je izgubil z njim odličnega prvega tenorista in težko se bo našel njegov namestnik s tako lepim tenorjem. V resnici, z br. dr. Baričevićem je izgubila Cerknica sodnika, pevača in Sokola. Prepričani pa smo, da bo naš dragi brat Jože, ako mu bo le mogoče, zopet pohitel med svoje Cerkničane, ki ga vsi brez izjeme tako zelo pogrešajo. Bratu Jožetu želimo na novem službenem mestu obilo sreče in uspehov.

Sokol na Koroški Beli pa je izgubil z začetkom novega šolskega leta svojega odličnega prosvetarja učitelja brata Franca Lasiča, ki je na lastno prošnjo premeščen v Kranj. Tekom svojega večletnega službovanja se je posebno odlikoval kot društveni prosvetar, zlasti v dramskem odseku. Pred dnevi mu je domače društvo pridelilo prisrčno odhodnico, kjer se je v lepem zahvalnem govoru poslovil od zvestega brata starosta br. inž. Mirko Sušteršič. Br. Lasič na svojem službenem mestu obilo uspehov. — Zdravo!

Mlad

vojaštine prost risar, računar in strojepisec dobi mesto takoj. — Lastnoročno pisane ponudbe s sliko in zahtevkom plače pod št. »1000« do 18. t. m. na oglasni odelok »Jugoslovana«. 2104

Modni krojaški atelje za civilne obleke, uniforme in dežne plašče

Julij Šemrl Ljubljana

Kolodvorska ul. 26, dvorišče. — Točna postrežba. — Cene zmerne. 2099

Nogavice, rokavice, volna in bombaž najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg.

Iščem 70.000 Din posojila na več let proti dobri obresti in sigurni varnosti. — Nasloviti pod »Sigurno« na oglasni zavod Hinko Sax, Maribor. 2101

Originalno »American-Star« peti 2103



Tvorn. skladišče: »LEVANTE« Ljubljana, Kolodvorska 30

Lokal

s skladiščem in stanovanjem daje v najem Davorin Tombah, Maribor, Zrinjskega trg št. 6. 2102

Bukova drva trboveljski premog pri tt.

„KURIVO“ LJUBLJANA Dunajska cesta 33 (na Balkanu) Telefon št. 34 34

Stavbne

nasvete daje tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25-I. 507

Kultura

Dvoje gostovanj gospe Gjungjenac-Gavellove

Naša odlična sopranistka ga. Gjungenac-Gavellova je gostovala v operi v Brnu dne 1. in 5. t. m. Prvič kot Butterfly, drugič kot Margareta v Faustu. O njenem uspehu piše kritika med drugim: Lidove novine: Nastop gospe Gj. v Butterfly se je kmalu po začetku opere razvil in stopnjeval do velike umetniške stopnje. Njen glas je izdaten, probojen, temperamenten, pojmovanje vloge popolnoma pravilno. Imela je srčni uspeh. Kot Margareta nas je o svojih kvalitetah še bolj prepričala. Njen način podajanja in nastop je bil naravnost očarljiv. Izredno izdelana in prethitana igra, vseskozi prepričevalna, je bila poglobljena z znamenitimi pevskimi kvaliteta, ki so umetnici pripomogle, da je podala velike melodične linije plemenito in iskreno čuvstveno sila bogato in po tehnični strani popolnoma jasno. — Narodni novine: Jugoslovanski gost nas je prepričal o svojih znamenitih pevskih kvalitetah. Gospa Gj. ima krasen material prijetne barve in probojnosti, tehnično je njen glas dobro pestovan; pevka ima prirojen dar za pravilno podajanje, ki je doživeto; slogovno je njena kreacija Butterfly čista in dovršena, njena igra pa je nevsakdanje dobra. Pevka se je v tej hvaležni, a težki vlogi zares uveljavila v polni meri. Publiko je njen nastop burno odobraval. — Pfitel lidu: Krasen uspeh gospe Gj. kot Butterfly je bil utemeljen že z njenim izbornim igranjem — temperamentnim, nekoliko tudi ljubko koketnim, potem zopet vtrajno srmežljivim. Prvo dejanje je ostro kontrastiralo z mirnejšim, a dramatično še bolj poglobljenim drugim in tretjim. Izredno je ugaljal njen krasno šolani glas, kovinastega timbra, v vseh registrih popolnoma izravnani. Ne navadno plemenito prednašanje pevskega parta združeno z dovršeno igro je uspešno tekmovalo z domačimi solisti in uspeh vetera in živahen odziv publike je bil zaslužen zares v polni meri. Slavko Ostere.

Slovenija (Dravska banovina) zemlja odmora in razvedrila

Tak je naslov razkošno opremljene knjige, ki je pravkar izšla v založbi Zveze za tujski promet v Ljubljani. Skromna je naša tujsko-prometna literatura, zato je izdajatelj tembolj ustregel s svojo knjigo, v kateri bo domačin kakor tudi tujec našel zaželjene podatke o vseh naših letovišnih in zdraviliških, ter si bo mogel iz knjige izbrati kraj in dom za svoj odmor po svojem okusu in gospodarski moči. Zunanost knjige krasi stilizirana barvna slika našega Bleda po risbi grafika Šubica. Uvod opisuje narodne krasote Slovenije in daje splošne podatke o potovanjih; prvi del pa ima obširno opisano poglavje vseh pokrajin Slovenije, kakor predele Julijskih alp, Karavank, Savinjskih alp, Pohorja, Dolenjske itd. Vsakemu poglavju sledijo opisi posameznih letoviških krajev, od največjih pa do najbolj skritih naselij, ki imajo naravne in druge gospodarske pogoje za nastanitev tujcev. Za vsakim krajem pa so po redu razvrščeni hoteli, penziji in gostilne, ki pridejo v poštev za letovišarja, a poleg njih so pa s kratkimi označeni natančni podatki o številu sob, o udobnosti hiše, v cenah za sobe, oziroma postelje, za prehrano itd. Prav tako so opisana tudi vsa naša termalna in slatinska zdravilišča. Drugi del knjige tvori večja serija lepih slik v bakrotisku po fotografijah naših znanih amaterjev. V tretjem delu so pa v obliki oglasov s slikami podrobnejši opisi naše tujsko-prometne industrije. Knjigi je priložen tudi dobro pregleden zemljevid Drav. banovine. Ker je publikacija prva svoje vrste, bo prav dobro služila vsem, ki izbirajo mesto oddiha ter si žele natančnih podatkov o kraju samem kakor tudi v svoji nastanitvi, prav pa bo prišla tudi vsem tujsko-prometnim interesentom, uradom, pisarnam, društvom itd. Knjiga je izšla v hrvaškem, češkem, nemškem in francoskem jeziku ter obsega v vsakem jeziku v velikem žepnem formatu devet tiskanih pol. Stane 10 dinarjev. Dobi se pri »Putnikih« v Ljubljani, Dunajska c. 1, ter v vseh knjigarnah.

Radio

Ljubljana, torek, 15. septembra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Cas, plošče, borza. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Franc Veber: Erika in sociologija evangelijev. 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Cas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan. Zagreb, torek, 15. septembra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 17.00 Radio orkester. 18.30 Poročila. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Mozart-ov večer. 21.30 Klasična glasba. 22.30 Poročila in vreme. 22.40 Lahka glasba. Beograd, torek, 15. septembra. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Poročila. 16.00 Plošče. 17.00 Narodna glasba. 17.30 Vokalni koncert. 18.00 Narodne melodije. 20.00 Vokalni koncert. 20.30 Zagreb. 22.50 Radio orkester. Ljubljana, sredo, 16. septembra. Opoldanski program odpade. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Literarna ura: Levstik — pripovednik (prof. France Vodnik). 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. 20.30 Pevski koncert »Ljubljanskega Zvonca«. 21.15 Cello solo igra g. Zlatko Najzer, pri klavirju g. Pavel Sivic. 22.00 Koncert francoske glasbe, poje Mirko Pugelj. 22.45 Cas, dnevne vesti. 23.00 Napoved programa za naslednji dan. Zagreb, sredo, 16. septembra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 17.00 Filmska glasba. 18.30 Poročila. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Ljubljana. 22.30 Poročila in vreme. 22.40 Lahka glasba. Beograd, sredo, 16. septembra. 11.35 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Poročila. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Radio orkester. 20.00 Narodne melodije. 20.30 Komedija. 21.00 Vokalni koncert. 21.30 Poročila.



Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

III. No 11.625/1. 2541
Izkaz živalskih kužnih bolezni v območju Dravske banovine

po stanju z dne 10. septembra 1931.

O p o m b a: Imena sedežev sreskih načelnikov (mestnih magistratov) so natisnjena z debelejšimi, imena občin pa z navadnimi črkami; kraji s številom zakuženih dvorcev so navedeni v oklepajih.

Steklina:

Gornjigrad: Bočna (Bočna 1 primer).

Garjavost konj:

Novo mesto: Mirna (Brezovica 1 dvorec), Šmihel-Stopiče (Šmihel 1 dvorec).

Svinjska kuga:

Brežice: Zakot (Sv. Lenart 2 dvora). Konjice trg (Blato 1 dvorec). Krško: Radeče (Jagnenca 1 dvorec). Maribor levi breg: Zamarkova (Lormanje 10 dvorcev).

Svinjska rdečica:

Brežice: Artiče (Zg. Obrež 3 dvorci). Čabar: Draga (Draga 1 dvorec), Čabar (Čabar 1 dvorec), Trava (Podplanina 1 dvorec).

Konjice: Loče (Suhadol 1 dvorec), Oplotnica (Cadram 1 dvorec). Krško: Št. Rupert (Nemška vas, Prelesje, Št. Rupert po 1 dvorec, Rahovnik 5 dvorcev. Laško: Dol (Turje 1 dvorec), Marijagradec (Selo 1 dvorec), Sv. Krištof (Ogrče 1 dvorec). Ljubljana: Brezovica (Notr. Gorice 1 dvorec), Moste (Moste 1 dvorec), Šmarje (Klanec 1 dvorec). Ljutomer: Bučevci 1 dvorec). Godemarci (Bodislavci 1 dvorec). Logatec: Rovte (Petkovo, Ziberše po 1 dvorec), Ziri (Gonopeke 1 dvorec). Maribor levi breg: Zg. Sv. Kungota (Zg. Sv. Kungota 1 dvorec), Slemen (Viltuš 1 dvorec), Št. Ilj (Št. Ilj 1 dvorec), Vukovski dol (Vukovski dol 1 dvorec). Prevalje: Prevalje (Dobjavar, Farna vas po 1 dvorec), Guštanj (Guštanj 1 dvorec), Št. Daniel (Št. Daniel 1 dvorec), Remšnik (Remšnik 1 dvorec). Ptuj: Mezgovci (Mezgovci 1 dvorec), Sv. Marjeta (Gonišnica 1 dvorec). Radovljica: Breznica (Zabreznica 1 dvorec), Gorje (Zasip 1 dvorec). Ljubljana mesto: 1 dvorec.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.

v Ljubljani, dne 10. septembra 1931.

K V-No. 2954/37. 2553—3—1

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za zgradbo železobetonskega mostu preko Krke na Krki

III. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 29. septembra 1931 ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu pravnih stroškov dobivajo med uradnimi urami pri tehn. oddelku kralj. banske uprave.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša 279.489-51 dinarjev.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 10. septembra 1931.

V. No. 3045/4. 2554—3—1

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za zgradnjo vzorne lončarske peči in delavnice v Mlaki pri Komendi

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 30. septembra 1931 ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu pravnih stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 27.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša:

- a) za zgradbo delavnice:
1. težaška in zidarska dela . . . Din 85.104—
 2. tesarska dela . . . „ 12.860—
 3. mizarska, steklarska in pleskarska dela . . . „ 18.205—
 4. krovsk in kleparska dela . . . „ 12.587-50
- b) za zgradbo peči: . . . „ 66.000—

Skupaj Din 194.756-50

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 7. septembra 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E 643/31—14. 2565

Dražbeni oklic.

Dne 28. septembra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 24 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Mirna peč, vl. št. 672 in 845; zemljiška knjiga Korita, vl. št. 904.

Cenilna vrednost: 535.000— Din; vrednost pritikline: 181.050— Din, ki je vsebovana v cenilni vrednosti; najmanjši ponudek: 267.666 Din 67 par.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Novo mesto,

dne 2. septembra 1931.

E 607/31—8. 2559

Dražbeni oklic.

Dne 13. oktobra 1931 ob osmih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Sv. Vid, vl. št. 72.

Cenilna vrednost: 12.655— Din; vrednost pritikline: 350— Din; najmanjši ponudek: 8436 Din 66 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Marenbergu,

dne 27. avgusta 1931.

E 2442/30—20. 2561

Dražbeni oklic.

Dne 13. oktobra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga idelna polovica d. o. Pobrežje, vl. št. 226.

Cenilna vrednost: 10.846— Din; najmanjši ponudek: 5243— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj,

dne 31. avgusta 1931.

L 2/31—3. 2527

Razveljava preklica.

S sklepom okrajnega sodišča v Logatcu z dne 18. avgusta 1931—L 2/31—3 je bil nad Grošelj Marijo, bajtarja ženo na Dobračevi št. 10, občina Žiri, zaradi blaznosti odrejeni popolni preklic — razveljavljen.

Okrajno sodišče v Logatcu, odd. I.,

dne 7. septembra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Štev. 9109/II. 2555

Razpis.

Direkcija državnega rudnika Velenje, razpisuje za na dan 19. septembra 1931 ob enajstih nabavo

500 m³ rečnega peska.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 8. septembra 1931.

Št. 18.655/2246—1931. 2569

Razglas o licitaciji.

Mestno načelstvo v Mariboru razpisuje za zgradbo poslopja za carinsko pošto in carinske urade na Glavnem kolodvoru v Mariboru

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 2. oktobra 1931 ob 11. uri dop.

v sobi št. 5 mestnega gradbenega urada v Mariboru. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu pravnih stroškov dobivajo med uradnimi urami istotam, soba št. 3.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša:

1. Za težaška, zidarska, železobetonska, tesarska in kamnoseška dela . . . Din 2.736.297-63
2. Za mizarska dela . . . „ 439.640-80
3. Za kleparska in krovsk dela . . . „ 292.672-10
4. Za ključavničarska dela . . . „ 191.572-75
5. Za pleskarska dela . . . „ 97.101-60
6. Za slikarska dela . . . „ 50.334-75
7. Za tapetniška dela . . . „ 24.825—
8. Za električno napeljavo . . . „ 124.216-65
9. Za plinsko napeljavo . . . „ 183.954-40
10. Za vodovodno inštalacijo . . . „ 183.827—
11. Za centralno kurjavo . . . „ 841.139—
12. Za parketerska dela . . . „ 273.865-20
13. Za steklarska dela . . . „ 170.143-30

Skupaj: Din 5.559.590-18

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski mestnega načelstva mariborskega.

Mestno načelstvo mariborsko,

v Mariboru, dne 12. septembra 1931.

Št. 1838/3—31. 2536—3—3

Razglas o licitaciji.

Uprava obče bolnice v Ljubljani razpisuje za

oddajo trafike

na vrtu bolnice v najem I. javno pismeno ponudbeno licitacijo za soboto dne 17. oktobra t. l. ob enajstih v upravni pisarni obče državne bolnice.

Pojasnila glede dražbenih ter najeminskih pogojev se dobijo pri upravi gornjega zavoda v uradnih urah.

Vojni invalidi uživajo pri licitaciji zakonito prednostno pravico.

Uprava obče državne bolnice

v Ljubljani, dne 10. septembra 1931.

Razne objave

2556—3—1

Poziv upnikom.

Tvrška »Papieršef«, družba z omejeno zavezo v Mariboru, se je po sklepu občnega zbora z dne 7. avgusta 1931 razdružila in prešla v likvidacijo. Likvidatorjem se je določil družabnik in poslovodja g. Stampah Valentin, trgovec v Mariboru, sedaj v Loki pri Limbušu.

Upniki se pozivajo, da priglasijo svoje terjatve do 27. septembra 1931 poslanemu likvidatorju.

Maribor, dne 8. septembra 1931.

Likvidator:

Stampah Valentin, s. r., trg., Loka pri Limbušu.

2551

Objava.

»Zveza državnih nameščenecv in upokojencev« v Ljubljani se je po sklepu izrednega občnega zbora z dne 21. maja 1931 prostovoljno razdružila.

Zveza drž. nameščenecv in upokojencev v Ljubljani, dne 21. maja 1931.

Za odbor:

M. Lilleg, s. r.,

načelnik.

A. Fakin, s. r.,

tajnikov namestnik.

2566—3—1

Objava.

Izgubil sem uradno legitimacijo, izdano od Dravske finančne direkcije v Ljubljani dne 31. maja 1930, št. 2638, ter legitimacijo za nošenje službenega orožja, izdano od Glavnega oddelka finančne kontrole v Petrovcih z dne 28. junija 1930, št. 1401.

Proglasam ju za neveljavni.

Prosenjakovič, dne 10. septembra 1931.

Debeljak Ivan, s. r.,

pripravnik finanč. kontrole.

2562

Objava.

Ukradeno je bilo izpričevalo za samostojno vodstvo avtomobila, izdano od kraljevske uprave v Ljubljani, II. A. No 270, od 29. marca 1930; ter vozno dopustilo sreskega načelstva v Novem mestu št. 2518 od 14. aprila 1930 na ime Spreitzer Josip, Stara žaga, obč. Črmošnjice.

Proglasam ju za neveljavni.

Spreitzer Josip, s. r.

2563

Objava.

Izgubil sem odpustnico petrazredne osnovne šole na Raki, srez Krško, na ime: Hostar Janez. Proglasam jo neveljavnim.

Hostar Janez, s. r.

2564

Objava.

Pomotoma se je raztrgala odpustnica petrazredne osnovne šole na Raki, srez Krško, glaseča se na ime: Kralj Alojzij. Proglasam jo neveljavnim.

Kralj Alojzij, s. r.

P. Ripson:

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Sklenil je, da prihodnjo noč nastavi kunce po nasadih in poleg njih pasti, enake kot za jastrebe. V temi je sedel na terasi, puhel pred se dim cigarete in razmišljal. Naenkrat je opazil temno, veliko senco, ki je letela za bližnjim drevjem.

— Sova? je vprašal samega sebe. Ne, to ne more biti sova, saj je najmanj trikrat večja žival. Kondor? Toda kondorji navadno ne prihajajo v globoke doline in tudi niso ponočne ptice.

Zaman je v silni napetosti čakal, da se spet prikaže pošast. Pol ure je čakal in že je hotel iti spat, ko je začul strahovito lajanje. Bil je to Mock, veliki kanalski volčjak miss Alberte, ki ga je Pint spoznal po glasu. Pes je strahovito tulil in rentančil in fino uho naravoslovca je takoj spoznalo, da se mora pes boriti s kakšno živaljo. Pint ni odlašal niti trenutka. Zagrabil je v sobi svojo veliko avtomatsko pištolo, zdrl se po hodniku in stopnicah navzdol, preko vrta, v smer, odkoder je prihajalo lajanje. Mesec je slabo svetil, ali dovolj, da je videl Pint, kam teče. Ko je prihitel zadaj za grad v bližino tenišča, se mu je nudil prizor, da je bil kar osupel: velikanska črna ptica se je zaganjala v Mocka, ki se je srdito branil in kot besen grizel na vse strani. Ptič je odgovarjal s čudnim sikanjem in cvilenjem. Pint ni čakal. Skočil je v neposredno bližino borečih se živali in s tremi strelji pogodil ptiča, ki je strahovito sikajoč telebnil v travo. Toda še ni bil mrtev. Ponovno se je skušal dvigniti

v zrak, ali omahnil je in Pint ga je končal z dvema streloma. To je šlo tako naglo, da se je Pint šele zavedel, ko je bilo vse končano.

V tem trenutku so se zablistele električne luči, ki so bile postavljene po parku. Prižgal jih je čuvaj na sprednji strani grada, ko je bil čul strele. Vsa hiša je bila pokoncu. Od vseh strani so prihitali služabniki. Našli so Pinta pred ogromnim netopirjem, kateri je ležal v mlakuži črne krvi na travi. Bila je strahovita zver, koje razpetina je merila najmanj štiri metre. Telo samo je bilo veliko kot telo odraslega človeka in obraz je bil pol človeški, pol pasji. Veliki volčjak, ki je stal poleg, je bil precej razmrevarjen in je divje gledal svojega ubitega sovražnika. Pint je bil strahovito razburjen, ne morda radi tega, ke je bil ubil zver, temveč edino iz enega vzroka: takšne živali ni bil še nikoli videl in spadala ni med zemeljske zveri. Kako je bilo mogoče, da se je vrsta tako ogromnih vampirjev do danes skrivala očem naravoslovcev? Odkod je mogla ta žival prileteti? V primeri z njo so bili leteči psi na Javi naravnost metuljčki. Dimenzije tega vampirja so presegle vse, kar si je mogla človeška domišljija predstavljati.

Pint niti opazil ni, kako se je poleg njega razburjala služinčad, kako je Indijanez Tehi v izbranih besedah ponovno pripovedoval, da je bil zver videl že prejšnji dan. Slednjič sta prihitela tudi Pavel in miss Alberta in vse je občudovalo mrtvi nestvor in junaškega strelca, ki je v svoji zamišljenosti popolnoma pozabil spraviti pištolo in jo je še vedno držal v desnici, medtem ko je z levico obračal zver ter jo strokovnjaško ogledoval. Pozabil je na ves svet okoli sebe, tako ga je žival zanimala.

Miss Alberta, ki je bila v naglici vrgla plašč na se, je slednjič smeje vprašala naravoslovca:

— No, dragi mister Pint, takšnega plena pa menda še niste kmalu dobili.

— Pri moji veri, miss Alberta, še v sanjah nisem streljal takšnih zveri.

— Torej, povejte nam vsaj, kako se latinsko imenuje, če že angleškega imena ne veste.

— Miss Alberta, ne norčujte se iz mene. Saj veste, da takšne zveri še živ krst ni videl na svetu.

— Če je nihče ni videl, potem je pa gotovo priletela iz Marsa.

Miss Alberta se je pri teh besedah pristrčno nasmejala, toda njen smeh je naglo umolknil, ko jo je Pint nekako čudno pogledal. Vendar na njene besede ni ničesar odgovoril. Dejal je samo:

— Služabniki naj odnesejo zver v moj laboratorij, jaz jo bom prepariral in našopal. To je žival, za katero bi plačal kakšen velik muzej milijon, ali pa še več.

Služinčad je položila mrtvo zver na nosilnico, narejeno iz dveh drog, na katero so živali, ki je tehtala najmanj trideset kilogramov, privezali in vsa družba se je vrnila v grad in se ponovno podala spat. Samo Pint ni legel. Bil je od vseh najbolj razburjen. Govoril je bil malo, a zato je tem več razmišljal, kajti kot naravoslovec je gledal to žival z drugimi očmi, kot ostali.

Sedel je spet na svoj balkon, potem ko je bil v sobi s krtačo osnažil cev svoje pištole, prazni magacin spet napolnil z novimi naboji in ga vlaknil v pištolo. Nato je prižgal cigareto in v temi na balkonu razmišljal, udobno sedé v svojem pletenem naslonjaču. Nabita pištola je ležala poleg njega na mizi. Kljub temu, da je bil Pint silno hladnokrven in miren človek, je to pot vse valovalo v njem. Niti tedaj, ko je bil v podzemlju indijskega samostana in iskal izhoda, da bi zbežal, ni bil tako nemiren kot to noč.

Napad na ekspresni vlak pri Budimpešti

Komunisti so pogнали v zrak železniški viadukt, ko je vozil preko njega ekspresni vlak. — Lokomotiva in 6 vagonov je padlo v 100 metrov globok prepad. — Število žrtev še ni znano.

V nedeljo zjutraj ob dveh se je odpeljal iz Budimpešte ekspresni vlak, ki vozi v glavnem iz Carigrada do Ostende, kjer dobi zvezo z Londonom. Prva postaja na progi Budimpešta—Dunaj se imenuje Bia Torbagy; ta postaja je oddaljena od Budimpešte komaj 30 kilometrov. Predno pa doseže vlak to postajo, se mora peljati po viaduktu preko 100 metrov globokega prepada.

Ta viadukt so si izbrali bržkone komunisti za svoj napad na vlak. Proga je dvotirna. Pod viadukt so položili razstrelivo, na tire pa so napeljali spoje. Kakor hitro se je vlak dotaknil na tiru ležeče žice, je bil spoj spojen in močna eksplozivna bomba se je razpočila.

Račun se je doslej še neznanim napadalcem obnesel v vsem. Ko je vlak privozil na sredino viadukta, se je razlegel v tiho noč strahovit pok. Sila eksplozije je dvignila lokomotivo in 6 vagonov (4 potniške in dva poštna voza) visoko v zrak, od tam pa je padlo vse skupaj v 100 metrov globoko brezno. Od ostalih 6 vagonov — vlak je imel 12 vagonov — so štirje obviseli na robu viadukta, dva pa sta še ostala na tiru.

Pok je slišal tudi čuvaj v čuvajnici, ki je od mesta nesreče oddaljen komaj 1 kilometer. Čuvaj je takoj tekel na bližnjo postajo Torbagy, kjer je v dogodku obvestil službujočega uradnika, ta pa takoj telefoniral v Budimpešto na glavni (vzhodni) kolodvor po pomoč. Ob enem je uradnik zadržal na postaji drugi ekspresni vlak, ki je vozil v smeri proti Budimpešti, da ni zavozil še ta na ogroženo mesto.

Iz Budimpešte so poslali na kraj nesreče takoj pomožni vlak z rešilnimi pripravami, z avtomobili pa so se pripeljali na kraj nesreče tudi orožniki in policija. Ti so obstopili v velikem krogu ves okoliš in so začeli okolico preiskovati. V nekem grmovju so res našli kovčeg, v njem pa listek, na katerega so napadalec zapisali, da bodo take napade še ponavljali, češ »če nam ne daste dela, si ga bomo vzeli sami!«

Pogled po prepadu pa je bil strašen. Na vseh koncih in krajih so ležale razvaline vagonov, pod njimi in med njimi pa raztrgani deli človeških trupel: tu roka, tam glava, tam noga... Kolikor so mogli ugotoviti doslej, je zahtevala eksplozija okrog 22 žrtev, utegne pa jih biti še več.

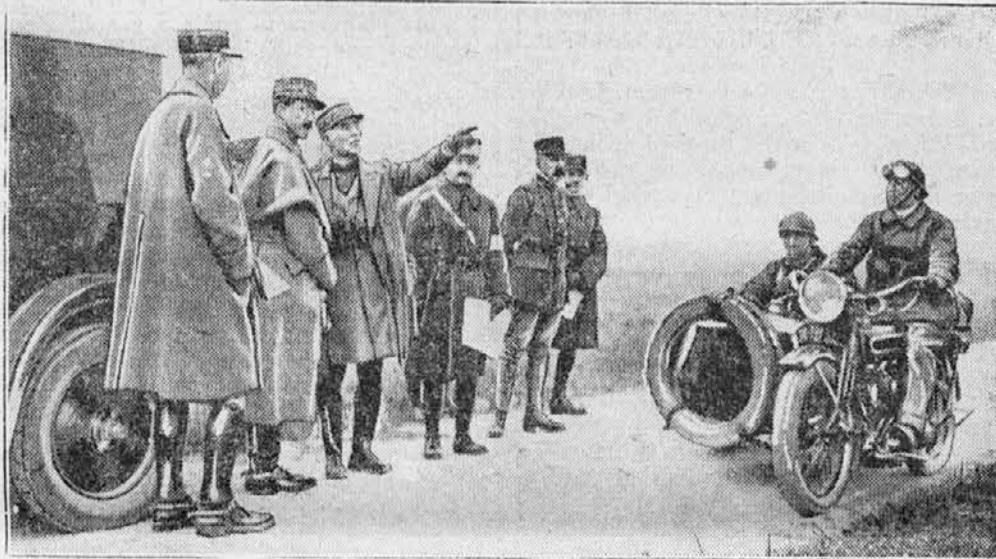
Uradno poročajo iz Budimpešte, da znaša število mrtvih potnikov 22, težko ranjenih pa 14. Vse so prepeljali v Budimpešto.

Potniki so bili večinoma iz Carigrada, iz Turčije in iz Grčije, ki so se peljali v razna morskala kopališča ob Vzhodnem morju, drugi pa v London. Rešil se je samo neki ogrski grof, ki ni mogel spati in je stal ponoči pri vratih vagona. Ko je grof zaslišal pok, je takoj slutil, kaj bo, in z bliskovito naglico se je pogнал iz vagona na tir. Skok se mu je posrečil, ker je vozil vlak le s hitrostjo 30 kilometrov na uro, ker je proga tam v smeri proti Dunaju precej strma.

Ghandijeva spremljevalka

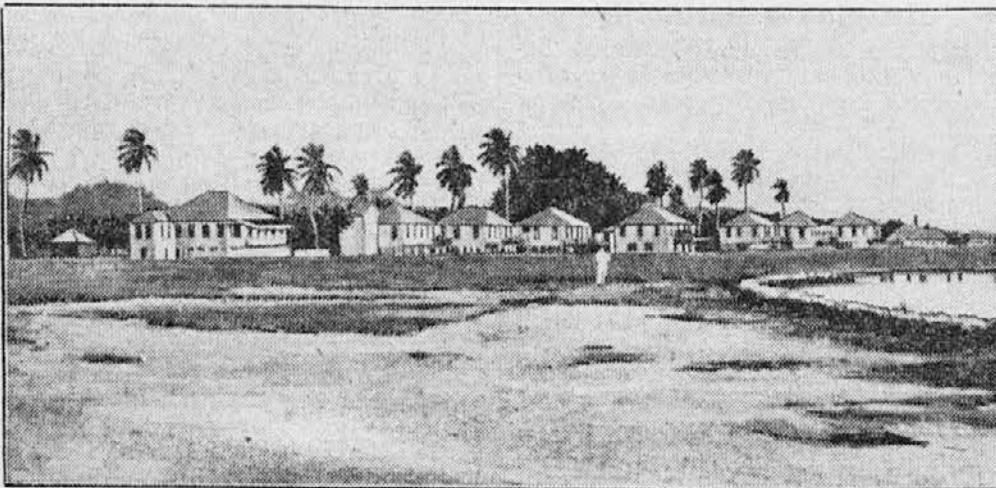
Z nič manjšim zanimanjem kakor na prihod voditelja Indijcev Ghandija v London ne čakajo Angleži na prihod njegove evropske spremljevalke Magdalene Slade, hčerke pokojnega angleškega admirala Edmunda Slade-a.

Približno pred šestimi leti se je gospodična Slade odpovedala življenju kultivirane in razvijane Evropejke in se popolnoma posvetila indijskemu pokretu in Ghandijevim naukom. Danes igra kljub svojemu evropskemu pokolenju



Francoske vojaške vaje ob reki Marne.

Francoska armada ima letos velike vojaške vaje ob reki Marne, kjer se je odločila svetovna vojna. Vaje vodi general Claudel.



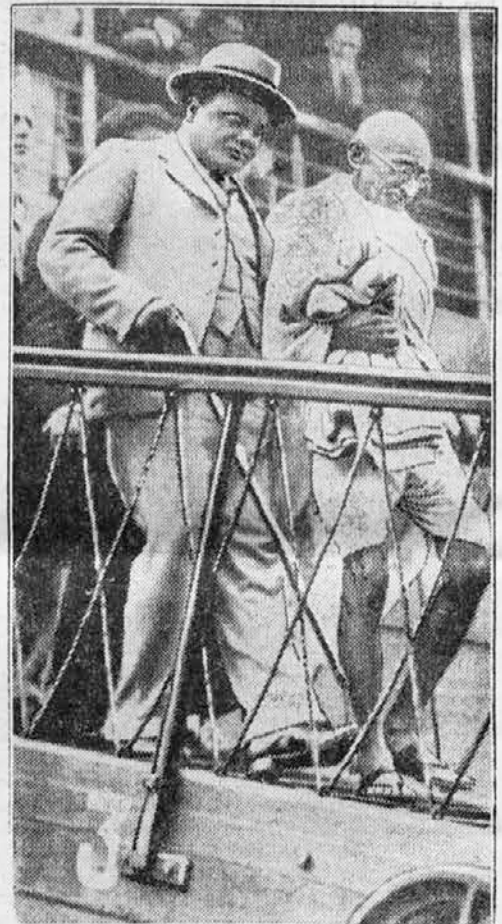
Orkan v Srednji Ameriki.

V republiki Honduras je silen vihar uničil mesto Belize. 400 oseb je mrtvih.



Vaje angleških rekrutov pred njihovimi stariši.

Poveljnik vojaškega taborišča v Woolwich-u je te dni povabil stariše vojaških novincev v vojašnico, da si ogledajo vaje svojih sinov.



Ghandijev prihod v Evropo.

Ghandi (na desni) zapuša ladjo v Marseille-u. Odtam se je odpeljal z vlakom preko Pariza v London na indijsko konferenco.

v indijskem pokretu važno vlogo. Odpovedala se ni le vsakemu razkošju, ki ga ji je omogočilo znatno očetovo premoženje, ampak je izpremenila tudi svoje ime in se piše sedaj Shrimot Mira Bai. Sedaj se vrača prvič po svoji izprobitvi v Evropo.

Mira Bai je edina ženska v Ghandijevem spremstvu; sicer ga spremljajo le še njegov sin, dva tajnika in zdravnik. Magdalene Slade se je tudi po svoji vnanosti popolnoma prilagodila svoji novi okolici. Oblečena je le v kos platna, ki si ga je sama slikala, svoje laso nosi gladko nazaj počesane, njena polt je temna in samo njena visoka postava spominja še na rojeno Angležinjo.

Za Ghandija se je začela zanimati, ko je brala Ghandijev življenjepis, ki ga je napisal znani pisatelj Romain Rolland. V Parizu je mnogo studirala Ghandijeve nauke, potem pa se je pismeno ponudila Ghandiju v službo. — Ghandi je njeno ponudbo sprejel in meseca novembra leta 1925 je prišla v Ahmedabad, kjer je prestopila tudi v hinduško vero. — Najprej je morala preživeti triletno pripravniško službo, nato pa je dobila vodilno mesto v Ghandijevi šoli. V Indiji živi gospodična Slade kot priprosta indijska kmetica. Hodi okrog bosa in se hrani samo z zelenjavo, sadjem in kozjim mlekom, spi pa na prostem.

Za kratek čas

Na nekem pariškem pokopališču stoji spomenik, kamor je dal mož oklesati ta-le napis:

»Moje solze je ne morejo obuditi — zato so jokam.«

*

»Ali ste bili letos v hribih?«

»Ne — tam so mi bile cene previsoke.«

»Ali ste bili na morju?«

»Tudi ne — tam so mi bile cene preslane.«